

KOMUNITNÝ PLÁN

**SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA KRUPINA**

NA OBDOBIE 2018 – 2022

Vážení občania,

ako pracovná skupina zostavujúca Komunitný plán sociálnych služieb mesta Krupina na roky 2018 – 2022 Vám predstavujeme dokument, ktorý analyzuje súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v našom meste, hodnotí potreby občanov a navrhuje priority na dané obdobie v sociálnej oblasti.

Samospráva je zo zákona povinná spracovať komunitný plán sociálnych služieb, prostredníctvom ktorého je možné skvalitňovanie sociálnej siete. Sme presvedčení o tom, že ako zo strany poskytovateľov sociálnych služieb, tak aj zo strany občanov mesta sa prejaví aktívna účasť pri samotnej realizácii opatrení uvedených v tomto dokumente.

Členovia pracovnej skupiny.

ÚVOD

1	A
NALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV MESTA KRUPINA	8
Historický vývoj mesta	8
Demografia a štatistika	9
Ekonomický rozvoj	11
2 LEGISLATÍVA A SOCIÁLNE SLUŽBY	13
Národná legislatíva týkajúca sa sociálnej oblasti a dokumenty	13
Miestna legislatíva a dokumenty	14
Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov	14
Druhy sociálnych služieb	17
Formy sociálnych služieb (§ 13)	19
3 ZÁKLADNÁ TERMINILÓGIA	21
Sociálne služby krízovej intervencie (§ 24)	21
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	25
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	27
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	35
Podporné služby	36
4 AKTÉRI KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	39

Hlavné ciele komunitného plánovania sociálnych služieb	40
Úloha mesta v procese tvorby a realizácie komunitného plánu.....	
5 STRATEGICKÁ ČASŤ	41
CIEĽOVÁ SKUPINA - SENIORI I	43
CIEĽOVÁ SKUPINA - RODINY S DEŤMI V OHROZENÍ.....	47
CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM.....	49
CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY V ŤAŽKÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH	52
CIEĽOVÁ SKUPINA - SOCIÁLNE NEPRISPÔSOBIVÍ OBČANIA VRÁTANE MARGINALIZOVANÝCH	
KOMUNIT	54
6 AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	63
Vízia, ciele, priority a opatrenia.....	64
Programová časť	66
7 Vyhodnocovanie komunitného plánu.....	72
8 ZÁVER	73
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV.....	74
PRÍLOHY	

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 - Migrácia obyvateľstva	9
Tabuľka 2 - Celkový prírastok	10
Tabuľka 3 - Vzdelanostná úroveň obyvateľov	11
Tabuľka 4 - Ekonomická aktivita obyvateľov	11
Tabuľka 5 - Počet zamestnancov v kľúčových podnikoch	12
Tabuľka 6 - SWOT analýza SENIORI	46
Tabuľka 7 - SWOT analýza RODINY S DEŤMI V OHROZENÍ	48
Tabuľka 8 - SWOT analýza OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM	51
Tabuľka 9 - SWOT analýzy OSOBY V ŤAŽKÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH	53
Tabuľka 10 - SWOT analýza - SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÍ OBČANIA VRÁTANE MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT	55
Tabuľka 11 - Sumárna SWOT analýza	56
Tabuľka 12 - Možnosti rozšírenia sociálnych služieb	63
Tabuľka 13 - 1. Priorita KP	64
Tabuľka 14 - 2. Priorita KP	65
Tabuľka 15 - 1. Cieľ KP	66
Tabuľka 16 - 2. Cieľ KP	68
Tabuľka 17 - 3. Cieľ KP	69
Tabuľka 18 - 4. Cieľ KP	70
Tabuľka 19 - 5. Cieľ KP	71
Tabuľka 20 - Časový harmonogram zostavovania KP	
Tabuľka 21 - Druhy sociálnych služieb, ktoré respondenti označili ako potrebné	

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Krupina je dokument, ktorý komplexne plánuje rozvoj poskytovaných služieb v sociálnej oblasti. Spracovanie plánu rozvoja sociálnych služieb vychádza z kľúčových dokumentov zastrešujúcich fungovanie sociálnych služieb v štáte ako aj z parametrov vyplývajúcich z dopytu a ponuky služieb v danom regióne. Východiskovými dokumentmi sú Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupiny na obdobie 2016 – 2023, Národné priority rozvoja sociálnych služieb zastrešované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, platných Všeobecne záväzných nariadení Mesta Krupina a Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011-2017.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín občanov a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami.

Podstata komunitného plánovania spočíva v zapájaní všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, resp. môžu dotýkať, do procesu ich plánovania a rozhodovania o spôsobe ich zabezpečovania. Ide predovšetkým o otvorený dialóg o podobe sociálnych služieb, vychádzajúci z poznaných potrieb a zdrojov hľadajúci najlepšie riešenia ich prepojenie.

Výsledkom komunitného plánovania sociálnych služieb je strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb. Ten určuje krátkodobé a strednodobé ciele a priority v sociálnej oblasti a opatrenia smerujúce k dosiahnutiu vízie rozvoja sociálnych služieb v meste. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a potreby a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, ich technickú, personálnu a finančnú vybavenosť a pod..

Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb ukladá obciam a mestám zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Podľa ods. 5 § 83 tohto zákona komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

1 ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV MESTA KRUPINA

Historický vývoj mesta

Krupina ako druhé mesto po Trnave je najstarším mestom na Slovensku. Mestské práva dostalo už v roku 1238. Na základe bohatých archeologických nálezísk môžeme predpokladať, že okolie Krupiny bolo osídlené už v mladšej dobe kamennej /2400 - 1900/. Svedčia o tom nálezy medených sekier, dlátok a ozdobné predmety zo staršej doby bronzovej, zvyšky kultúry popolnicových polí, keramika a žiarové hroby z obdobia lužickej kultúry...

Napriek bohatej histórii mesta sa zachovalo len minimálne množstvo historicky cenných dokumentov. Príčinu tohto stavu možno vidieť v častých živelných pohromách - požiaroch, ktoré niekoľkokrát v histórii mesto takmer úplne zničili, podobne ako opakované vojenské intervencie najmä počas tureckých a tatárskych vpádov.

Za prvú zmienku o sociálnej starostlivosti v meste Krupina možno považovať obdobie 12. storočia. Na kopci nad mestom s názvom Na Petre bol vybudovaný kostol sv. Petra. Nakoľko tento bol obývaný mníchmi, ktorých filozofia bola „miluj bližneho svojho ako seba samého“, možno usudzovať, že tu išlo o nepriamu formu pomoci chudobným v tom najzákladnejšom zmysle slova - poskytnutie stravy a oblečenia pre chudákov. Jednalo sa o filantropickú činnosť mníchov, ktorá sa dá podložiť len nepriamymi metódami.

Ďalšia zmienka o forme sociálnej starostlivosti v meste je z roku 1695. V tomto období bola zriadená funkcia sirôt alebo sirotského otca. Kontrolovaný bol mestskou radou a bez jej zvolenia nemohol robiť žiadne výdaje. "Mal dbať, aby dlžníci včas platili patričné úroky z vypožičaných sirotských peňazí, o čom im mal dávať potvrdenku. Zo sirotských peňazí nesmel nič použiť na svoj prospech."(Zrebený, s.93).

Okrem starostlivosti o siroty sa v tomto období stretávame aj s určitou formou pomoci chorým obyvateľom, za účelom čoho bola zriadená funkcia mestského lekára (fyzicus), ktorý mal pomôcť každému bez rozdielu, pripravovať lieky a predávať ich za primerané ceny, bol kontrolovaný mestskou radou.

Najstaršia zmienka o náznaču istej formy sociálneho zariadenia v Krupine sa nachádza z konca 13. a začiatku 14. storočia. Pravdepodobne pri mestských hradbách, ktoré chránili a obklopovali mesto, bol z vonkajšej strany zriadený mestský špitál (xenodóchium).Aj tieto zariadenia budovala cirkev riadiaca sa pomocou blížnemu

svojmu. Tá tu poskytovala nielen stravu a ošatenie pre najbiednejších, ale aj duchovnú pomoc v strastiach. Za týmto účelom sa v stredoveku pri špitáloch stavali aj malé kostolíky, v tomto prípade Kostolík sv. Alžbety. Tento spolu so špitálom zanikol niekedy v polovici 16. storočia pravdepodobne v dôsledku invázie Turkov.

Z roku 1787 pochádzajú ďalšie informácie o konkrétnom sociálnom zariadení v meste, ktorým bol Mestský chudobinec, založený v uvedenom roku. Z historických prameňov vyplýva, že v tomto období sa na území mesta mohol zdržovať len ten, kto bol jeho obyvateľom, preto je pravdepodobné, že v chudobinci boli umiestňovaní len domáci obyvatelia. Až koniec 19. a začiatok 20. storočia umožňuje bližšie nazrieť do vývoja zariadení so sociálnym charakterom.

V meste Krupina pôsobilo niekoľko rádov sestier, z ktorých najznámejší sa zdá byť Rád sestier Dcér Božej lásky, ktorý bol založený na princípoch kresťanskej lásky a pôsobil na prelome 19. a 20. storočia. Rád sídlil v bývalom Piaristickom kláštore. Podľa Sliachana sa v roku 1944 sestry starali celkovo o 8 starcov. Zaoberali sa aj pomocou mladým matkám a zriadili detskú opatrovňu pre deti od 3 do 6 rokov. V období Slovenského štátu v rokoch 1935 až 1945 vykonával sociálnu činnosť Starobinec pod Korunou, ktorý sídlil v dome nazývanom Pod korunou. Nakoľko jeho činnosť bola veľmi krátka, o zariadení nie sú žiadne podrobnejšie informácie.

Demografia a štatistika

Prirodzený vývoj – súčet narodených a zomrelých dlhé roky niesol v záporných hodnotách, avšak v rokoch 2015 a 2016 nastalo mierne zvýšenie narodených občanov. V rámci migračného salda – súčet prisťahovaných a vystťahovaných vykazoval striedavé hodnoty, no za posledné dva roky stúpol počet odsťahovaných obyvateľov Krupiny. Pokles počtu obyvateľov je teda spôsobený migračným saldom – prevahe odsťahovaných v posledných rokoch.

Migrácia obyvateľstva – prírastok (úbytok) v meste Krupina

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pristťahovaní	119	90	71	95	108	77	102
Odstťahovaní	113	109	84	88	91	147	115
Saldo	6	-19	-13	7	17	-70	-13

Tabuľka 1 - Migrácia obyvateľstva

Celkový prírastok (úbytok obyvateľstva v meste Krupina)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Demografické saldo	-3	-3	-15	-4	-8	2	9
Migračné saldo	6	-19	-13	7	17	-70	-13
Prírastok/úbytok	3	-22	-28	3	9	-68	-4

Tabuľka 2 - Celkový prírastok

Podľa údajov posledného sčítania obyvateľov, domácností a bytov (SOBD) v roku 2011 je zrejmé, že až 87,9 % trvalo bývajúcich obyvateľov v meste Krupina sa hlási k slovenskej národnosti. Národnosť sa nepodarilo zistiť u 10,3 % obyvateľstva. Príslušnosť k iným národnostiam deklarovalo v jednotlivých kategóriách menej ako 1% obyvateľstva a medzi najpočetnejšie patrili národnosť rómska (0,92%), maďarská (0,31%) a česká (0,25%).

Prevažujúca väčšina obyvateľov mesta Krupina je veriacich a hlási sa najmä k rímskokatolíckej cirkvi (62,65%) a k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (14,94%). Bez vyznania je podľa štatistiky 8,60 % obyvateľov. Čo sa týka vzdelanostnej úrovne obyvateľov mesta Krupina, možno konštatovať, že najpočetnejšiu skupinu tvoria občania s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou (takmer 28 %). Rovnaký podiel takto vzdelaných obyvateľov je aj v Banskobystrickom kraji (BBSK) a v SR. V Krupine je vyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov, ako je priemer v BBSK a v SR a nižší podiel obyvateľov so základným vzdelaním. **(Zdroj PHSR 2016-2023)**

Vzdelanostná úroveň obyvateľov – dosiahnuté vzdelanie

Základné	1042
Učňovské (bez maturity)	1087
Stredné odborné (bez maturity)	809
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	268
Úplné stredné odborné (s maturitou)	1587
Úplné stredné všeobecné	423

Vyššie odborné	139
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	205
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	1041
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	16
Bez vzdelania	1236
Nezistené	193

Tabuľka 3 - Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	3889
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	48,3
- pracujúci (okrem dôchodcov)	3127
- pracujúci dôchodcovia	137
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	196
- nezamestnaní	580
- študenti	595
- osoby v domácnosti	23
- dôchodcovia	1551
- príjemcovia kapitál. príjmov	6
- iná	36
- nezistená	456
- deti do 16 rokov	1339

Tabuľka 4 - Ekonomická aktivita obyvateľov

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Ekonomický rozvoj

Mesto Krupina patrí do územného obvodu Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorý je z hľadiska výkonnosti ekonomiky dlhodobo zaradený medzi slabšie kraje Slovenska. Nosnými odvetviami v meste Krupina sú predovšetkým strojársky a

drevospracujúci priemysel. Podniky pôsobiace v meste Krupina zamestnávajú nielen obyvateľov mesta, ale vo veľkej miere aj obyvateľov z okolitých obcí. V rámci ekonomického rozvoja mesta funguje aj prepojenie medzi Strednou odbornou školou obchodu a služieb s firmami pôsobiacimi v meste. Škola má uzatvorenú dohodu s firmou WAY Industries a.s. o spolupráci a praktickej príprave žiakov v odbore obrábач kovov, ktorá sa realizuje v priestoroch firmy. Podobne to funguje aj v odbore autoopravár, kde má škola uzatvorenú dohodu o spolupráci a praktickej príprave študentov s autoservismi pôsobiacimi v meste Krupina. Voľných pracovných miest je málo a štruktúra uchádzačov o zamestnanie vo veľkej miere nezodpovedá ponuke voľných pracovných miest. Najmenšie šance uplatniť sa na trhu práce majú hlavne absolventi škôl, občania nad 50 rokov, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny ponúka pre uchádzačov o zamestnanie rôzne rekvalifikačné a vzdelávacie kurzy, aby týmto obyvateľom čo najviac uľahčil a umožnil rýchly nástup popripade návrat do zamestnania.

V súčasnosti medzi najväčších zamestnávateľov v meste Krupina patria firmy Way Industries, a.s., Brother Industries (Slovakia) s.r.o., Lind Mobler Slovakia s.r.o., Coop Jednota, Logistické centrum stred, a.s., Wittur, s.r.o. (Tab.8) Významnými poskytovateľmi zamestnania v meste Krupina sú aj menšie miestne firmy a prevádzky, ako napríklad Nikara- Róbert Jurových, DADO stavebniny, HONTAPEX pekáraň, MRAMOR granit- Mohyla, MRAMOR spol. s.r.o., OPTIM spol. s.r.o., Nemocnica Zvolen.

Podnik	Zamerania	Počet zamestnancov
Way Industries a.s	strojárstvo	200
Brother Industries (Slovakia) s.r.o	IT priemysel	240
Lind Mobler Slovakia s.r.o	nábytok priemysel	
Coop Jednota Krupina	obchod	129
Logisitcké centrum stred a.s.	logistika	129
Wittur s.r.o	strojárstvo	400

Tabuľka 5 - Počet zamestnancov v kľúčových podnikoch

2 LEGISLATÍVA A SOCIÁLNE SLUŽBY

Národná legislatíva týkajúca sa sociálnej oblasti a dokumenty

- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení po novelách 348/2011 Z.z. a 521/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení zákona č. 561/2008 Z. z. a zákona č. 468/2011 Z. z.,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020.

Miestna legislatíva a dokumenty

- Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Krupina č. 2/2009 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby,
- Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Krupina č. 1/2017 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad za poskytované sociálne služby v Neziskovej organizácii SVETLO, n.o. 963 01 Krupina, ul. 29. augusta č. 630/25,
- Všeobecne záväzné nariadenie mesta č. 2/2006 o postupe pri poskytovaní finančných príspevkov Mestom Krupina na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011-2017.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina na obdobie 2016-2023.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – Pôsobnosť obce - obec

a./ vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode

b./ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja

c./ je správnym orgánom v konaniach o: 1. odkázanosti na sociálnu službu

- v zariadení pre seniorov

- v zariadení opatrovateľskej služby

- v dennom stacionári

- v odkázanosti na opatrovateľskú službu

- v odkázanosti na prepravnú službu

- a ďalšie

d./ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu

e./ poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre

2. sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári

3. opatrovateľskej služby

4. prepravnej služby

5. odľahčovacej služby

f./ poskytuje základné sociálne poradenstvo

g./ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12

h./ uzatvára zmluvu

1. o poskytovaní sociálnej služby

2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby v ustanoveniach §82 a § 83 upravuje zákon o sociálnych službách.

3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

1. Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situáciách a riešenia miestnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, a na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

2. Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

3. Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti....

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Obec podľa § 80 písm. a, vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb

b, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

2. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

a. posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce

b. predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Druhy sociálnych služieb

- **sociálne služby krízovej intervencie:**
 - terénna sociálna služba krízovej intervencie,
 - poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - nízkoprahové denné centrum,
 - integračné centrum,
 - komunitné centrum,
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na polceste,
 - zariadenie núdzového bývania
 - nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,

- **sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:**
 - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
 - služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
 - služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
 - služba včasnej intervencie,

- **sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:**
 - poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,
 - špecializované zariadenie, denný stacionár,
 - domáca opatrovateľská služba (ďalej len opatrovateľská služba)
 - prepravná služba
 - sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
 - tlmočnícka služba,
 - sprostredkovanie tlmočníckej služby,
 - sprostredkovanie osobnej asistencie,
 - požičiavanie pomôcok,

- **sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:**
 - monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

- **podporné služby, ktorými sú:**

- odľahčovacia služba,
- pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- podpora samostatného bývania,
- poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- poskytovanie sociálnej služby v práci,
- poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, §12).

Formy sociálnych služieb (§ 13)

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len "ambulantná sociálna služba") sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Ambulantná sociálna služba v zariadeniach sa poskytuje najmenej v rozsahu ôsmich hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa; menší rozsah poskytovania tejto sociálnej služby možno dohodnúť v zmluve o poskytovaní sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby.

Terénna forma sociálnej služby

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

Terénnu formu sociálnej služby možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa tohto zákona.

Pobytová forma sociálnej služby

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len "pobytová sociálna služba") sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Týždenná sociálna služba sa neposkytuje počas sobôt a nedeľ, štátnych sviatkov a ďalších dní pracovného pokoja; ak štátny sviatok alebo ďalší deň pracovného pokoja prípadne na pracovný deň, možno týždennú sociálnu službu poskytovať aj počas týchto dní. Pobytovú sociálnu službu možno maloletému dieťaťu poskytnúť len s písomným súhlasom zákonného zástupcu, osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka.

3 ZÁKLADNÁ TERMINILÓGIA

V danej kapitole uvedieme s popisom jednotlivé druhy poskytovaných sociálnych služieb, ktoré definuje Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Sociálne služby krízovej intervencie (§ 24)

Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby podľa §2 ods. 2 písm. a), b), d), g), a h) zákona č. 448/2008 Z.z.. Podľa daného zákona môžu mať sociálne služby krízovej intervencie nízkoprahový charakter.

Za sociálnu službu, ktorá má nízkoprahový charakter, sa na účely tohto zákona považuje sociálna služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu. Sociálna služba sa poskytuje anonymne bez preukazovania identity tejto fyzickej osoby dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky. Cieľom sociálnej služby s nízkoprahovým charakterom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci poskytovanej podľa osobitných predpisov, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie (§ 24a)

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) a h) a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto fyzických osôb, odbornú činnosť, obslužné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín.

Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach

- **Nízkoprahové denné centrum (§ 24b)**

V nízkoprahovom dennom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h) počas dňa poskytuje sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

- **Integračné centrum (§ 24c)**

V integračnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) poskytuje sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia. Utvárajú sa podmienky na rozvoj pracovných zručností a záujmovú činnosť.

- **Komunitné centrum (§ 24d)**

V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. h) poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia. Taktiež sa vykonáva preventívna aktivita a zabezpečuje záujmová činnosť. V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Odborné činnosti uvedené v odseku možno poskytovať ambulantom sociálnou službou prostredníctvom komunitného centra a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

- **Nočľaháreň (§ 25)**

V nočľahárni sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajší bývanie užívať, poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo a nevyhnutné ošatenie a obuv. Utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

- **Útulok (§ 26)**

V útulku sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, poskytuje

- ubytovanie na určitý čas,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- rozvoj pracovných zručností,
- nevyhnutné ošatenie a obuv.

Taktiež sa utvárajú podmienky na:

- prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
- záujmovú činnosť.

Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto sociálnu službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

- **Domov na polceste (§ 27)**

V domove na polceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannej výchovy. V domove na polceste sa poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a pomoc pri pracovnom uplatnení. Utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Sociálnu službu v domove na polceste nemožno poskytovať v priestoroch alebo v areáli detského domova.

- **Zariadenie núdzového bývania (§ 29)**

V zariadení núdzového bývania sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. g) poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť.

Ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. g), zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita. To platí aj vtedy, ak fyzická osoba v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g) požiada zariadenie núdzového bývania o utajenie svojej totožnosti v súvislosti s pobytom v tomto zariadení na účely ochrany jej súkromia a rodinného života.

Aj je to vhodné a účelné, sociálnu službu v zariadení núdzového bývania možno poskytovať aj oddelene len pre niektorú vybranú cieľovú skupinu z fyzických osôb.

Zariadenie núdzového bývania môže poskytovať sociálne poradenstvo fyzickej osobe, ktorá spôsobila nepriaznivú sociálnu situáciu podľa § 2 ods. 2 písm. g). Sociálne poradenstvo podľa prvej vety nemožno poskytovať v objekte zariadenia, v ktorom sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g).

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu (§ 28)

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine. V rámci nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa poskytuje sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a preventívna aktivita. Zabezpečuje sa pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia a záujmová činnosť.

Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu nemožno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (§ 31)

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a výchova. Taktiež sa zabezpečuje záujmová činnosť.

Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny sa považujú najmä

- a) choroba, úraz alebo kúpeľná liečba rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia, alebo úmrtie jedného z rodičov,
- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,
- c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje najviac v rozsahu 30 po sebe nasledujúcich dní.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti (§ 32)

V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, sociálne poradenstvo, ubytovanie na určitý čas, stravovanie,

upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a výchova. Taktiež sa zabezpečuje záujmová činnosť.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života (§ 32a)

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase:

- a) prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa,
- b) prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom.

V rámci služby na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a výchova. Zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, sa poskytuje:

- a) do konca kalendárneho roka, v ktorom dieťa dovŕši tri roky veku alebo šesť rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom,
- b) jedným opatrovateľom detí najviac trom deťom, to neplatí, ak ide o súrodencov.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje terénou formou sociálnej služby alebo ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia. Ak sa služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života poskytuje ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia, poskytuje sa v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa. Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 1 písm. b) sa môže poskytovať ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia aj v prostredí, ktorým je priestor zamestnávateľa rodiča alebo zamestnávateľa fyzickej osoby, ktorá

má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, vyčlenený na zabezpečenie tejto starostlivosti o dieťa zamestnanca.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (§ 32b)

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do konca kalendárneho roka, v ktorom dovŕši tri roky veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa možno poskytovať starostlivosť o 12 detí v jednej dennej miestnosti, ktorá spĺňa funkciu herne a spálne, to platí, aj ak je spáľňa stavebne oddelená od herne a deti užívajú oba tieto priestory. Počet detí podľa prvej vety možno zvýšiť najviac o tri deti, ak sa v dennej miestnosti alebo v priestoroch spálne a herne neposkytuje starostlivosť o dieťa do jedného roku veku.

Služba včasnej intervencie (§ 33)

Služba včasnej intervencie sa poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa.

V rámci služby včasnej intervencie sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia. Vykonáva sa stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím a preventívna aktivita.

Službu včasnej intervencie možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek

- **Zariadenie podporovaného bývania (§ 34)**

V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje naďalej.

Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít.

Rozsah dohľadu poskytovaného v zariadení podporovaného bývania sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad.

V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, vykonáva sa sociálna rehabilitácia.

Sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania možno poskytovať v byte alebo rodinnom dome. Ak sa táto sociálna služba poskytuje v byte, možno ju poskytovať najviac pre šesť prijímateľov sociálnej služby v jednom byte alebo pre dvanásť prijímateľov sociálnej služby v dvoch bytoch na každý samostatný vchod s orientačným číslom v jednom bytovom dome alebo rodinnom dome.

- **Zariadenie pre seniorov (§ 35)**

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva a osobné vybavenie. Utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť.

V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove tohto zariadenia.

- **Zariadenie opatrovateľskej služby (§ 36)**

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby.

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie a upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí.

V zariadení opatrovateľskej služby sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie opatrovateľskej služby ošetrovateľskú starostlivosť.

- **Rehabilitačné stredisko (§ 37)**

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ubytovanie, stravovanie a pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace; túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace.

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc

inej fyzickej osoby v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

- **Domov sociálnych služieb (§ 38)**

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V a nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III.

V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva a osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť. Utvárajú sa podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.

Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22.

Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej.

V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove tohto zariadenia.

Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

- **Špecializované zariadenia (§ 39)**

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex,

schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva a osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť. Utvárajú sa podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.

Neutvárajú sa podmienky na vzdelávanie v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V špecializovanom zariadení možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove tohto zariadenia.

- **Denný stacionár (§ 40)**

V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a stravovanie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť.

V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Domáca opatrovateľská služba (§ 41)

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

- a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II,
- b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby, ak sa

poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe:

- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,
- c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
- d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

Prepravná služba (§ 42)

Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa odseku 1 sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Sprievodcovská služba a predčítateľská služba (§ 43)

Sprievodcovská služba a predčítateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím.

Sprievodcovskou službou sa poskytuje sprievod na základné sociálne aktivity. Predčítateľskou službou sa poskytuje predčítavanie.

Zdravotné postihnutie podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Sprievodcovskú službu a predčítateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

- a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
- b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje sprievod a predčítanie.

Tlmočnická služba (§ 44)

Tlmočnická služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie. Tlmočnickou službou sa poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie.

Fyzická osoba je odkázaná na

- a) tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komunikačným prostriedkom je posunková reč,
- b) artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvojení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunkovú reč, posunkovanú slovenčinu,
- c) taktilné tlmočenie, ak je hluchoslepá a má vrodené alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgánov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyžadujú špecifický komunikačný systém viazaný na stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku.

Tlmočnickú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

- a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
- b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje tlmočenie.

Fyzická osoba preukazuje zdravotné postihnutie rovnako ako v predchádzajúcich sociálnych službách, potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Sprostredkovanie tlmočnickej služby (§ 45)

Sprostredkovanie tlmočnickej služby je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnická služba podľa predchádzajúcej definície, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej

služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä

- a) príprava návrhov zmlúv o poskytovaní tlmočnickej služby medzi fyzickou osobou so zdravotným postihnutím a poskytovateľom tlmočnickej služby,
- b) vyhľadávanie tlmočníkov, sprostredkovanie stretnutia fyzickej osoby so zdravotným postihnutím s tlmočníkom,
- c) pomoc pri spracúvaní výkazov tlmočnickej služby,
- d) riešenie konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou so zdravotným postihnutím a tlmočníkom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o poskytovaní tlmočnickej služby,
- e) zabezpečenie náhradného tlmočníka, ak tlmočník z vážnych dôvodov nemôže tlmočiť,
- f) sprostredkovanie vzdelávania fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

Sprostredkovanie tlmočnickej služby môže vykonávať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry tlmočnickej služby zriadenej na tento účel.

Sprostredkovanie osobnej asistencie (§ 46)

Sprostredkovanie osobnej asistencie je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä

- a) príprava návrhov zmlúv o výkone osobnej asistencie medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom,
- b) pomoc pri spracúvaní výkazov odpracovaných hodín osobným asistentom,

- c) vyplácanie odmien osobným asistentom podľa osobitného predpisu.

Sprostredkovanie osobnej asistencie môže vykonávať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry osobnej asistencie zriadenej na tento účel.

Požičiavanie pomôcok (§ 47)

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (§ 52)

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.

Potrebu poskytovania sociálnej služby podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií (§ 53)

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva.

Podporné služby

Odl'ahčovacia služba (§ 54)

Odl'ahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu (ďalej len "fyzická osoba, ktorá opatruje"), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.

Cieľom odl'ahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

Odl'ahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni odl'ahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku. Počas poskytovania odl'ahčovacej služby je obec povinná v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť alebo zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu formu sociálnej služby, ambulatnú sociálnu službu alebo pobytovú sociálnu službu v rozsahu najmenej 12 hodín denne. Podmienka odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na sociálnu službu sa na účely poskytnutia sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 1 považuje za splnenú na základe posudku vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Ak fyzická osoba poberá peňažný príspevok na opatrovanie len za časť kalendárneho roka, poskytuje sa jej odl'ahčovacia služba v pomernej časti z rozsahu dní uvedených v odseku 3. Pri určení pomernej časti sa aj časť dňa považuje za celý deň.

Súčasťou pomoci, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v rámci odl'ahčovacej služby terénnou formou sociálnej služby, je aj poskytovanie úkonov starostlivosti o jej domácnosť a zabezpečenie základných sociálnych aktivít.

Pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností (§ 55)

Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

Za pomoc sa považuje:

- a) zastupovanie fyzickej osoby v konaní o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- b) súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- c) poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov fyzických osôb, ktoré si ich nedokážu sami uplatňovať a chrániť,
- d) spolupráca so zariadeniami, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- e) vyhľadávanie a príprava fyzických osôb, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka a príprava opatrovníkov na výkon opatrovníckych práv a povinností.

Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre (§ 56)

V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V dennom centre sa najmä poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Podpora samostatného bývania (§ 57)

Podpora samostatného bývania je sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby zameraná najmä na pomoc pri prevádzke

domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania.

V rámci podpory samostatného bývania sa okrem činností uvedených v odseku 1 poskytuje sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Vykonáva sa preventívna aktivita a sociálna rehabilitácia.

Poskytovanie sociálnej služby v jedálni (§ 58)

V jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby.

Poskytovanie sociálnej služby v práčovni (§ 59)

V práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

Poskytovanie sociálnej služby v stredisko osobnej hygieny (§ 60)

V stredisku osobnej hygieny sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

4 AKTÉRI KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb, čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, nielen v procese plánovania, ale aj v procese rozhodovania, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania.

Objednávateľa sociálnych služieb – subjekty, ktoré sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú, a to najmä štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj mimovládne organizácie alebo súkromné agentúry.

Poskytovatelia sociálnych služieb – subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú bez ohľadu na ich právnu formu. Poskytovateľom sociálnej služby môže byť obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (verejný poskytovateľ sociálnej služby) a iná osoba (neverejný poskytovateľ sociálnej služby), ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určené zákonom o sociálnych službách.

Užívatelia sociálnych služieb – osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby alebo ktoré o ne žiadajú z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie. Užívateľom sociálnych služieb sa môže stať v priebehu svojho života každý občan.

Verejnosť – rodinní príslušníci užívateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorý sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života.

Všetci aktéri majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Hlavné ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- identifikovať potreby v sociálnej oblasti na území mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia s ohľadom na prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb,
- predchádzať sociálnemu vylúčeniu, chudobe, sociálnej odkázanosti, vzniku sociálno-patologických javov a prehlbovaniu týchto negatívnych spoločenských javov,
- viesť aktívny dialóg k daným problémom a potrebám mesta v oblasti sociálnych služieb a aktívne hľadať riešenia konkrétnych problémov v spolupráci mesta, občanov, priamych poskytovateľov sociálnych služieb a v neposlednom rade aj samotných prijímateľov sociálnej pomoci,
- rozširovať a v čo možno najväčšej miere skvalitňovať poskytovanie sociálnych služieb v meste a iné.

Cieľom komunitného plánovania je teda spoločne dospieť k identifikácii problémov, plánovať a určovať stratégiu, a napokon vyriešiť alebo prispieť k riešeniu konkrétneho problému v komunite.

Úloha mesta v procese tvorby a realizácie komunitného plánu

Zákon o sociálnych službách ukladá mestám povinnosť vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, vytvárať podmienky na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom prechádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

V zmysle už spomínaného zákona je úlohou samosprávy vypracovať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb na území mesta. Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb na území mesta. Mesto určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie. Mesto je povinné predložiť návrh plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

5 STRATEGICKÁ ČASŤ

Stratégia (Strategy) je označenie pre dlhodobý plán vytvorený na dosiahnutie cieľov. Stratégia je jedným z výstupov strategického riadenia. Strategická časť popisuje ideálny stav sociálnych služieb a sociálnej pomoci na obdobie 5 rokov a určuje základný smer ďalšieho rozvoja sociálnych služieb na území mesta Krupina v nadchádzajúcom období. Predkladaná strategická časť je formalizovaný dokument, ktorý obsahuje opis prvých dvoch fáz strategického cyklu, teda popis misie organizácie, jej vízie a harmonogramu ich realizácie. Pri určovaní vhodných strategických plánov mesta Krupina v sociálnej oblasti sme hlavný dôraz kládli na reálne možnosti mesta, samosprávy a aktuálny stav sociálnych služieb poskytovaných v meste.

Komunitný plán sociálnych služieb v meste Krupina pozostáva z faktov že, dominantnú úlohu pri riešení sociálnych problém zastáva sám občan. Úlohou obcí, miest a VÚC je nie len poskytovať sociálne služby, ktoré sú dané zákonom, ale aj poskytovať sociálne služby podľa reálnej potreby obyvateľov. Cieľom je podpora klienta v samostatnosti, pričom miera tejto sociálnej roly je určovaná predovšetkým samotným klientom a kvalitou sociálneho prostredia.

Stratégia rozvoja sociálnych služieb v meste Krupina rešpektuje Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011-2017 a priority zadané v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta.

Do strategickej časti Komunitného plánu mesta Krupina spadá výskumná časť, ktorá je uvedená s popisom výskumu a znázornenými odpoveďami respondentov s prílohou č. a č. 3: Strategická časť obsahuje taktiež popis jednotlivých cieľových skupín a SWOT analýzy (prílohy č. – č.), z ktorých je vytvorená sumárna SWOT analýza všetkých cieľových skupín (príloha č.). Záverom strategickej časti je akčný plán, ktorý obsahuje vízie, ciele, priority a opatrenia na plnenie cieľov komunitného plánu.

Na základe demografického vývoja a výstupov z dotazníkovej metódy sme cieľové skupiny komunitného plánu orientovali nasledovne:

- seniori,
- rodiny s deťmi v ohrození,

- osoby so zdravotným postihnutím,
- osoby v ťažkých životných situáciách,
- sociálne neprispôsobiví občania vrátane marginalizovaných komúnít.

5.1.1 CIEĽOVÁ SKUPINA - SENIORI

Skupinu seniorov predstavujú v širšom ponímaní ľudia od doby odchodu do starobného dôchodku a v užšom ponímaní sú to seniori od 65 rokov a viac, ktorí potrebujú občasnú alebo trvalú sociálnu pomoc. V meste Krupina je 1197 starších ako 65 rokov.

Jednotlivé pojmy ako senior, senescent, geront, starší alebo starý človek, človek v postproduktívnom resp. produktívnom veku, či dôchodca, sú termíny, ktoré sa v spoločenských vedách spájajú s obdobím starnutia staroby (Balogová, 2008).

Termín senior sa začal používať spontánne, ako významovo neutrálny pojem k ostatným existujúcim pojmom, ktoré evokujú určitý fyzický alebo psychický stav a ich použitie by mohlo byť vnímané ako urážka (Čornaničová, 2007).

Za seniora označujeme človeka žijúceho v séniu, t.j. v celom období života po 60. roku (Határ, 2005).

V meste Krupina sa danej cieľovej skupine venujú nasledujúce zariadenia:

DD a DSS Krupina

Zriaďovateľom zariadenia **Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb v Krupine** je Banskobystrický samosprávny kraj. Kapacitne toto zariadenie poskytuje 20 miest pre klientov domova sociálnych služieb s celoročnou pobytovou službou a pre klientov zariadenia pre seniorov je to 21 miest s celoročnou pobytovou službou. Druh, forma a rozsah poskytovania sociálnej služby je v DD a DSS určená podľa nepriaznivej sociálnej situácie prijímateľa sociálnych služieb a podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby. DD a DSS je rozpočtová organizácia Banskobystrického samosprávneho kraja, to znamená, že všetky príjmy odvádza do rozpočtu BBSK a všetky výdavky na prevádzku sú limitované z jeho rozpočtu.

Poskytované sociálne služby:

odborné činnosti - základné sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, ošetrovateľská starostlivosť, pracovná terapia,

obslužné činnosti – ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

d'alsie činnosti - vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, úschovu cenných vecí, záujmová činnosť.

DSS „Nádej“ Krupina, n.o.

V meste pôsobí aj **Domov sociálnych služieb „Nádej“ Krupina n. o.**, ktorý je neziskovou organizáciou zriadenou Národným združením Spolkov kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul v Nitre. DSS Nádej sídli v budove bývalého piaristického kláštora. V domove sociálnych služieb sa poskytuje celoročná pobytová služba pre 38 osôb.

Poskytované sociálne služby:

odborné činnosti - základné sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, ošetrovateľská starostlivosť, pracovná terapia,

obslužné činnosti – ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

d'alsie činnosti - vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, úschovu cenných vecí, záujmová činnosť.

SVETLO Krupina, n.o.

Najnovším poskytovateľom sociálnych služieb v zariadení pre seniorov je nezisková organizácia Svetlo Krupina, ktorá vznikla transformáciou existujúceho zariadenia sociálnych služieb z dôvodu zmeny prevádzkovateľa a rozšírením kapacity zariadenia. Novým zriaďovateľom neziskovej organizácie je Mesto Krupina. Prevádzka je umiestnená v nebytových priestoroch na druhom poschodí v hlavnej budove Nemocnice Krupina. Celková kapacita zariadenia sociálnych služieb je 32 lôžok.

Poskytované sú sociálne služby celoročnou pobytovou formou:

odborné činnosti - základné sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ošetrovateľská starostlivosť,

obslužné činnosti – ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

d'alsie činnosti – utváranie podmienok pre úschovu cenných vecí, zabezpečenie záujmovej činnosti, poskytovanie osobného vybavenia.

Centrum sociálnych služieb KA je poskytovateľom opatrovateľskej služby v zmysle § 41 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy (napr. osobná hygiena, stravovanie, obliekanie), úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (napr. nákup potravín, donáška jedla do domu, bežné upratovanie v domácnosti) a základných sociálnych aktivitách (napr. sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí). Na základe posudkovej činnosti sa určuje stupeň odkázanosti a rozsah úkonov opatrovateľskej služby.

Kluby dôchodcov

V meste Krupina svoju činnosť organizujú 3 kluby dôchodcov: Mestská organizácia jednoty dôchodcov v Krupine, Klub dôchodcov učiteľov a Kresťanskí seniori, o.z.. Celoročne pripravujú voľnočasové aktivity zamerané na aktívne využívanie voľného času. Bežné stretnutia sú doplnené o zaujímavé prednášky o zdraví, bezpečnosti v premávke a o témach, ktoré sú pre seniorov zaujímavé a nápomocné v bežnom živote. Členovia si navzájom pomáhajú pri uskutočňovaní činností každodennej potreby. Pravidelne sa stretávajú v priestoroch klubu dôchodcov. Mesto Krupina prejavuje podporu fungovania klubu

5.1.1.1 SWOT analýza seniori

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existujúca sieť sociálnych služieb pre seniorov - existujúce oddelenie pre dlhodobo chorých - činnosť Jednoty dôchodcov Slovenska o.z., Kresťanský seniori o.z., Klub dôchodcov učiteľov - aktivita seniorov v meste – vysoká podpora mesta v aktívnom využívaní voľného času - záujem mesta skvalitňovať poskytovanie sociálnych služieb - jednorazové dávky poskytované MsÚ - špecializovaný denný stacionár pre seniorov - poskytovanie opatrovateľskej služby 	<ul style="list-style-type: none"> - cenovo a kapacitne nedostupné zariadenia pre seniorov - cenovo nedostupné bývanie - zľavy na vstupnom pre seniorov na mestské podujatia - daňové úľavy a zľavy na obedy - nedostatok dobrovoľníkov v službách pre seniorov - nie je priestor na ďalšie vzdelávania - víkendová terénna opatrovateľská služba - sprievodcovská služba – prepravná
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora rozvoja nedostatočných sociálnych služieb – odľahčovacia, sprievodcovská služba – prepravná - realizácia Programu aktívneho starnutia – UTV – Akadémia tretieho veku - podpora dobrovoľníctva v službách pre seniorov - podpora tretieho sektora - mapovanie potrieb seniorov, ktorí sú v domácom prostredí - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - karta výhod pre seniora - podpora zotrvania v domácom prostredí -TSP 	<ul style="list-style-type: none"> - starnutie populácie - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - cenovo neprístupné služby pre nízkopríjmových seniorov - slabé povedomie a ochrana seniorov – šmejdi - psychické problémy seniorov spojené s obdobím staroby (strata partnera, osamelosť, zmena prostredia) - nízke platové ohodnotenie opatrovateliek - nepodporujúce rozhodnutia VÚC voči externým zdrojom z EÚ a zdrojom štátu - neprehľadnosť kompetencií štát - samospráva

Tabuľka 6 - SWOT analýza SENIORI

5.1.2 CIEĽOVÁ SKUPINA - RODINY S DEŤMI V OHROZENÍ

Ako ohrozenú rodinu môžeme označiť takú rodinu, v ktorej sa dieťa nachádza vo zvlášť zložitej situácii, za ktorú považujeme súhrn nepriaznivých vplyvov a okolností, ktoré sa dotýkajú určitého člena spoločne posudzovaných osôb. Jedná sa o rodinu, ktorá je v niektorej oblasti narušená a niektoré dôležité potreby človeka sú neuspokojené a rodina predstavuje pre svojich členov záťaž (Vágnerová, 2004).

Centrum sociálnych služieb KA

V meste Krupina pôsobí aj občianske združenie Centrum sociálnych služieb KA, ktoré je registrovaným neverejným poskytovateľom sociálnych služieb. Jasným cieľom tejto organizácie je pomôcť pri vytváraní komplexnej stratégie riešenia sociálnej problematiky v regióne.

Zariadenie núdzového bývania fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť. Kapacita zariadenia núdzového bývania je **15** klientov.

5.1.2.1 SWOT analýza – RODINY S DEŤMI V OHROZENÍ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia školských zariadení existencia triedy pre integrované deti a sociálna služba denný stacionár pre deti so zdravotným znevýhodnením - existencia Centra voľného času na aktívne využitie voľného času pre rodiny s deťmi - spolupráca medzi inštitúciami v sociálno-právnej ochrane detí a so školou v problematike záškoláctva - existencia TSP v rodinách – TSP, SPODaSK a existencia akreditovaného subjektu SPOD - existencia poradenského centra pre obeť násillia alebo obeť ohrozené násillím a zariadenia núdzového bývania - podpora zo strany štátu pre rodiny v hmotnej núdzi – obedy, školské pomôcky - MsÚ ako inštitút osobitného príjemcu prídavkov na dieťa a DHN a JDHN 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostupnosť detských jasí - cenovo nedostupné bývanie pre rodiny v krízovej situácii - nedostatočný záujem o prevenčné a terapeutické aktivity
Prilležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť financovania projektov v sociálnej oblasti - etablovanie absentujúcich sociálnych služieb pre rodiny s deťmi - projekt Prorodinne orientované mesto - rešpektovanie potrieb zdravotne znevýhodnených detí (ihriská) - možnosť výstavby nájomných bytov za podpory ŠFRB a dotácie MDV - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - vytvorenie nadácie alebo občianskeho združenia na podporu danej cieľovej skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - nárast počtu detí so zdravotným znevýhodnením a poruchami správania - znížený príjem rodiny v dôsledku straty zamestnania - nárast sociálno-patologických javov

Tabuľka 7 - SWOT analýza RODINY S DEŤMI V OHROZENÍ

5.1.3 CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Zdravotné znevýhodnenie je výsledkom poruchy telesnej štruktúry alebo telesnej funkcie, ktorá má dlhodobé následky a znamená obmedzenie činnosti a obmedzenia pri zapojení sa do životných funkcií. Významný vplyv na obmedzenie aktivít a participáciu majú faktory vonkajšieho životného prostredia.

Slovenská legislatíva nepozná presnú definíciu pojmu osoba so zdravotným znevýhodnením. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny tento pojem definuje ako akúkoľvek duševnú, telesnú, dočasnú, dlhodobú alebo trvalú poruchu alebo handicap, ktorý osobám so zdravotným znevýhodnením bráni prispôbovať sa bežným nárokom života. Zdravotné znevýhodnenie zahŕňa množstvo funkčných obmedzení, ktoré sa vyskytujú v spoločnosti v každej krajine sveta. Môže byť telesné psychické a kombinované.

Človek, ktorého nemoc nie je krátkodobá, ale trvalá mesiace či roky, zanecháva zdravotné následky, je zaradený do tzv. zdravotnej skupiny. Každé zdravotné postihnutie má svoje špecifikácie, v súčasnosti sa uvádza nasledujúca kategorizácia zdravotne znevýhodnených podľa WHO:

- poruchy zraku
 - poruchy sluchu
 - poruchy intelektu
 - poruchy kostry – telesne postihnutý
 - ďalšie postihnutia – poruchy vnútorných orgánov, civilizačné ochorenia
- (Sedláková, Repková 2012).

Centrum sociálnych služieb KA

V **dennom stacionári** sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V tomto zariadení na Sládkovičovej 39 je možné umiestniť 10 klientov. V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie, zabezpečuje sa pracovná terapia, záujmová činnosť. V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

V zmysle zákona č. 448/2008 o sociálnych službách poskytuje **Centrum sociálnych služieb KA podľa § 46 sprostredkovanie osobnej asistencie.**

Sprostredkovanie osobnej asistencie je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä príprava návrhov zmlúv o výkone osobnej asistencie medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom, pomoc pri spracúvaní výkazov odpracovaných hodín osobným asistentom a vyplácanie odmien osobným asistentom.

5.1.3.1 SWOT analýzy – Osoby so zdravotným znevýhodnením

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia denného stacionára - dostatok parkovacích miest pre ZP - existencia terénnej sociálnej práce pre intervenciu v domácom prostredí ZP - aktívny prístup samosprávy pri zabezpečovaní bezbariérovosti verejných priestranstiev a komunikácií a zavádzaní orientačných systémov (chodníky) - existencia ŠZŠ - existencia DSS Partizánska - existencia chránených pracovísk/dielní v organizáciách v meste - sprostredkovanie osobnej asistencie 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - absencia dôležitých sociálnych služieb pre osoby so ZP – zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko - bezbariérovosť - chýbajúce byty vo vlastníctve mesta pre ZP - chýbajúce pracovné príležitosti pre občanov so ZP - nedostatok informácií o danej cieľovej skupine a jej početnosť - nedostatočné uplatňovanie práv občanov so ZP
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - zmapovanie potrieb osôb so ZP - hľadať spôsoby k dostatočnému uplatňovaniu práv občanov so ZP - budovanie bezbariérovosti - vytváranie absentujúcich zariadení, centier pre ZP - vytváranie pracovných podmienok pre ZP - prepravná služba - vytvorenie nadácie alebo občianskeho združenia na podporu danej cieľovej skupiny 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - obmedzené možnosti osôb so ZP pri uplatnení na otvorenom trhu práce - nízky záujem spoločnosti o začlenenie osôb so ZP do bežného života - nízke platové ohodnotenie opatrovateliek

Tabuľka 8 - SWOT analýza OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

5.1.4 CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY V ŤAŽKÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH

Situáciám, kde jednotlivec musí prekonať nejakú prekážku, aby mohol dosiahnuť vytýčený cieľ, hovoríme náročné životné situácie. Termínom náročné životné situácie nazývame konfliktové, depriváčne, frustračné a stresové situácie (Bratská, 2001).

Terénna sociálna práca

Od roku 2009 sa v Krupine realizuje projekt **Terénnej sociálnej práce (TSP)**, v rámci ktorého pôsobí jeden terénny sociálny pracovník a jeden terénny pracovník. Projekt TSP sa zameriava na jedincov ohrozených sociálno – patologickými javmi a osoby v sociálnej núdzi. Terénny sociálny pracovníci poskytujú občanom z týchto skupín pomoc pri riešení problémov a pracujú s klientom priamo v jeho prirodzenom prostredí, čo je špecifikom tejto práce. Terénna sociálna práca by mala priniesť zlepšenie životnej situácie a integráciu sociálne vylúčených skupín obyvateľov s ohľadom na špecifické potreby, integráciu cieľovej skupiny obyvateľstva na trh práce, zlepšenie sociálnej situácie jednotlivcov, rodín a komunity so zameraním na zvýšenie ich aktivity a na preberanie zodpovednosti za riešenie svojej situácie.

Cieľovými skupinami tohto projektu sú zdravotne znevýhodnené osoby, osoby v hmotnej núdzi, marginalizovaná rómska komunita, dlhodobo nezamestnaní, mnohohetné rodiny s nezaopatrenými deťmi, osoby bez domova, deti vracajúce sa z detských domovov, občania vo výkone a po výkone trestu odňatia slobody.

5.1.4.1 SWOT analýza – Osoby v ťažkých životných situáciách

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia TSP - jednorazové dávky v hmotnej núdzi poskytované MsÚ - verejno-prospešné práce – MsÚ - poskytovanie základného sociálneho poradenstva u všetkých poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta - existencia resocializačných zariadení - spolupráca s mestskou a štátnou políciou - potravinová pomoc - poskytovanie okrem základného tak aj špecializovaného sociálneho poradenstva Centrom sociálnych služieb KA 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné zmapovanie cieľovej skupiny - nedostatok bytov určených pre osoby v ťažkých životných situáciách - chýbajúce viaceré sociálne služby (útulky, krízové bývanie, nízkoprahové centrum pre rizikové skupiny obyvateľstva, integračné centrum) - nedostatočná ponuka rekvalifikačných kurzov prostredníctvom Úradu práce
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora rozvoja nedostatočných a absentujúcich sociálnych služieb (útulok, prístupné bývanie, komunitné centrum pre rizikové skupiny obyvateľstva) - vytvorenie Integračného centra - zmapovanie cieľovej skupiny - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - posilnenie sekundárnych a terciárnych preventívnych aktivít - vytvorenie nadácie alebo občianskeho združenia na podporu danej cieľovej skupiny 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - nárast chudoby, vrátane generačne reprodukovanej chudoby - nárast sociálno-patologických javov - pasivita klientov - neefektívne využívanie štátnych sociálnych dávok

Tabuľka 9 - SWOT analýzy OSOBY V ŤAŽKÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH

5.1.5 CIEĽOVÁ SKUPINA - SOCIÁLNE NEPRISPÔSOBIVÍ OBČANIA VRÁTANE MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT

Sociálne neprispôsobiví občania vrátane MRK sú občania, ktorý svojím konaním, správaním, žítím porušujú pravidlá (nech už ide o morálne, sociálne, etické), ktoré ostatná časť spoločnosti akceptuje a snaží sa ich dodržiavať. Týmto svojím konaním sa dotýčny občan sám a viac-menej dobrovoľne stavia na okraj našej spoločnosti. Ide o tých jedincov, ktorí nielenže sú neschopní zachovávať etické a v dôsledku toho i právne normy spoločnosti, ale sú neschopní uspokojovať adekvátne svoje potreby v súlade s platnými normami spoločnosti.

V súčasnosti existuje len empirické identifikovanie príslušníkov tejto skupiny, nestretli sme sa s ich systémovým vymedzením, a preto si dovoľíme na tomto mieste vymenovať skupiny občanov, ktoré z hľadiska prezentovania odlišného spôsobu života a prezentovania sociálnopatologických javov zaradujeme do skupiny príslušníkov marginálnych skupín. Ide predovšetkým o **rómsku minoritu, bezdomovcov, drogovu závislých jedincov, ľudí prepustených z väzby a ľudí dlhodobo nezamestnaných, bez záujmu získať zamestnanie**. Táto významná skupina obyvateľstva z hľadiska sociálnej práce si vyžaduje systematickú starostlivosť svojho okolia a odborníkov, či už v rámci štátnych alebo neštátnych, prípadne dobrovoľných subjektov (*Schavel, Oláh 2010*).

Cieľovej skupine sociálne neprispôsobivých občanov vrátane MRK sa v meste Krupina venuje **Kancelária terénnej sociálnej práce**, ktorej popis je uvedený v predchádzajúcej kapitole.

COR centrum n. o.

Uvedené zariadenie je resocializačné stredisko, ktoré vykonáva opatrenia v súlade so Zákonom NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Resocializačné stredisko sa podľa tohto zákona zriaďuje za účelom aktivizovania vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí, alebo iných závislostí a na opätovné zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí. COR centrum sídli na ulici Janka Jesenského s kapacitou 25 klientov.

SWOT analýzy – Sociálne neprispôsobiví občania vrátane marginalizovaných komunit

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia TSP - spolupráca so ZŠ pri vzdelávaní detí z MRK - jednorazové dávky poskytované MsÚ - MsÚ ako inštitút osobitného príjemcu prídavkov na dieťa a DHN - spolupráca s mestskou a štátnou políciou - existencia resocializačných stredísk - existencia CVČ 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízka vzdelanostná úroveň - nedostatok bytov nižšieho štandardu - vysoká rozšírenosť sociálno-patologických javov(alkoholizmus, drogová závislosť, patologické hráčstvo) - nedostatok voľnočasových aktivít pre deti z rómskej komunity, nedostatok priestorových a personálnych podmienok - nedostatok dobrovoľníkov v danej oblasti - neexistujúca sieť aktérov pomoci
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyžadovanie plnenia ich povinností nielen uplatňovanie ich práv - zvyšovanie zamestnanosti – zodpovedajúca ich vzdelanostnej a kultúrnej úrovni - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - vytvorenie nadácie alebo občianskeho združenia na podporu danej cieľovej skupiny 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - nárast sociálno-patologických javov - izolovanosť sociálne neprispôsobivých občanov od vonkajšieho sveta - nízky záujem spoločnosti o začlenenie neprispôsobivých občanov do spoločnosti - xenofóbia a predsudky, diskriminácia

Tabuľka 10 - SWOT analýza - SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÍ OBČANIA VRÁTANE MARGINALIZOVANÝCH KOMUNIT

Sumárna SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- existencia TSP a oddelenia sociálneho zabezpečenia- existencia Centra sociálnych služieb KA, ktoré poskytuje: - základné a špecializované sociálne poradenstvo,- zariadenie núdzového bývania,- denný stacionár,- opatrovateľskú službu,- sprostredkovanie osobnej asistencie,- potravinovú pomoc - existencia COR centra n.o. - existencia sociálnych zariadení pre osoby v dôchodkovom veku - existencia oddelenia projektového manažéra zabezpečovanie projektov záujem mesta o skvalitňovanie sociálnych služieb ■ MsÚ ako inštitút osobitného príjemcu prídavkov na dieťa a DHN jednorázové dávky poskytované MsÚ	<ul style="list-style-type: none">- absentujúca ponuka verejných podujatí zameraných na osvetu, prevenciu chorôb a sociálno-patologických javov, podporu zdravého životného štýlu ako aj aktivity podporujúce sociálnu inklúziu - nedostatok bytov nižšieho štandardu - nedostatok vlastných finančných zdrojov samosprávy na rozvoj sociálnych služieb

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ - rozvoj nových foriem sociálnych služieb - podpora a rozvoj dobrovoľníctva - nástroje aktívnej sociálnej politiky zo strany štátu (podpora zamestnanosti) - zmapovanie cieľových skupín, ktorých početnosť a situácia nie je známa - skvalitňovanie poskytovania informácií pre širokú verejnosť o dostupnosti sociálnych služieb - zameranie sa na priority KP a ich ročné prehodnotenie 	<ul style="list-style-type: none"> - nestabilná legislatíva - nestabilné a nedostačujúce financovanie sociálnych služieb - demografický vývoj – starnutie populácie - nárast chudoby – nezamestnanosť - xenofóbia a predsudky

Tabuľka 11 - Sumárna SWOT analýza

Č.	Názov organizácie / služby	Adresa a kontakt	Cieľová skupina	Kapacita	Služby	Forma služby
1.	Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb	Partizánska 24/2, 963 01 Krupina telefón: 045/55 11 532 e-mail: ddkrupina@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • Seniori dôchodkový vek, posúdenie odkázanosti na soc. službu <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravotne ťažko postihnutí (min. V. stupeň odkázanosti) 	ZPS – 21 DSS – 20	odborné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby; - základné sociálne poradenstvo; - sociálna rehabilitácia, - ošetrovateľská starostlivosť - pracovná terapia obslužné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ubytovanie, - stravovanie, - upratovanie, - pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva; ďalšie činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, - úschova cenných vecí, - záujmová činnosť, - rekreačná činnosť 	Pobytová
2.	Domov sociálnych služieb Nádej, n.o.	Sládkovičova 10, 963 01 Krupina telefón: 045 55 12 676 mobil: 0908 119 585 email: dssnadej@gmail.com dssnadej@centrum.sk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seniori dôchodkový vek, posúdenie odkázanosti na soc. službu <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravotne ťažko postihnutí (posúdenie odkázanosti na soc. službu - min. V. stupeň odkázanosti) 	ZPS – 33 DSS – 5	odborné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby; - základné sociálne poradenstvo; - sociálna rehabilitácia, - ošetrovateľská starostlivosť - pracovná terapia obslužné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ubytovanie, - stravovanie, - upratovanie, - pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva; ďalšie činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, - úschova cenných vecí, - záujmová činnosť, - rekreačná činnosť 	Pobytová
3.	Centrum sociálnych služieb Krupina	Kalinčiakova 781/2, 963 01 Krupina (korešpondencia) Sládkovičovej ul. 39, 963 01 Krupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Každému človeku v sociálnej alebo hmotnej núdzi. 	DS – 10 ZNB - 15	Základné sociálne poradenstvo, opatrovateľská služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, zariadenie núdzového bývania a denný stacionár, chránená dielňa	Terénna Ambulantná

		mobil: 0903 969 345 0917 565 063 0948 122 486				
4.	SVETLO n.o.	29. augusta 23, 963 01 Krupina telefón: 045 53 23 940 mobil: 0903 64 77 81 e-mail: riaditel@svetlo krupina.sk asistentsp@svet lokrupina.sk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seniori dôchodkový vek, posúdenie odkázanosti na soc. službu 	ZPS - 32	- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby; - sociálne poradenstvo; - sociálna rehabilitácia; - ošetrovateľská starostlivosť v zariadení; obslužné činnosti - ubytovanie; - stravovanie; - upratovanie; - pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva; ďalšie činnosti - utváranie podmienok pre úschovu cenných vecí; - zabezpečenie záujmovej činnosti; - poskytovanie osobného vybavenia;	Pobytová
5.	COR centrum	Janka Jesenského 889/2, 963 01 Krupina mobil: 0948 041 531 0948 041 532 email: corcentrum@g mail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dospelí s liečenou závislosťou, pre opätovné zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí 	RS - 25	Aktivizovanie vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí, alebo iných závislostí a na opätovné zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí. účelom pomoci pri prekonávaní psychických a sociálnych dôsledkov drogového alebo inak závislých a na ich opätovné zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí.	Pobytová
6.	Občianske združenie VICTUS	Filius Paul Žibritov 9, 963 01 Krupina, Zvolenská cesta 51, 963 01 Krupina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dospelí a maloletí klienti od dovŕšenia 14. roku života, ktorí úspešne absolvovali odvykaciu 	RS – 21 RS - 16	Klientom je poskytovaná komplexná starostlivosť: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravotná ▪ sociálna ▪ psychologická ▪ sociálno – právna ▪ pracovná terapia 	Pobytová

		mobil: 0917 854 932 email: victus@post.sk, victuska@gmail.com	liečbu, detoxikáciu, majú odporúčenie od psychiatra, alebo je ich umiestnenie nariadené právoplatným rozhodnutím súdu.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ sociálna práca s rodinou ▪ kultúra, umenie, šport ▪ príprava stravy v RS 	
7.	Terénna sociálna práca	Svätotrojičné námestie 4/4, 963 01 Krupina Kancelária TSP č. dverí 10 mobil: 0918 370 442 telefón: 045 55 50 384 email: tsp@rupina.sk	MRK skupiny, vrátane Rómov, <ul style="list-style-type: none"> • Jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením, • rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodtné rodiny, • nízkopríjmové domácnosti, • osoby so zdravotným postihnutím, • deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby, • znevýhodnení uchádzači o zamestnanie, • deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • žiadatelia o azyl, azylanti, fyzické osoby s doplnkovou ochranou, • subjekty vykonávajúce opatrenia 	neobmedzená	Poskytovanie poradenstva a asistencie, intervenovanie v krízových situáciách, distribúcia klientov na rôzne inštitúcie, sprevádzanie klientov na lekárske vyšetrenia a súdne konania a pod.	Terénna

			sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • subjekty vykonávajúce činnosti vo verejnom záujme.			
8.	Opatrovateľská služba	Mesto Krupina – spoločná obecná úradovňa, Svätotrojičné námestie 4/4, 963 01 Krupina maria.sulcova@gmail.com telefón: 045 55 193 48 mobil: 0905 714 327	• Fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby	Podľa potreby a dostupných personálnych možností	Služby poskytované podľa § 41 zákona č. 448/2018 Z.z.	Terénna

Sumárna tabuľka poskytovaných sociálnych služieb v meste

6 AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Akčný plán je zložený z vízií, cieľov, priorít a opatrení pre jednotlivé oblasti, realizácia ktorých umožní dosiahnutie vízií rozvoja sociálnych služieb. Popis realizácie jednotlivých priorít a cieľov je priblížený v programovej časti.

Na úvod akčného plánu realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb uvádzame základné možnosti rozšírenia sociálnych služieb pre jednotlivé cieľové skupiny.

	Zariadenie sociálnych služieb	Sociálne služby	Sociálne bývanie	Vzdelávanie a voľnočasové aktivity
Seniori	---	Prepravná služba TSP	Byty nižšieho štandardu	Komunitná záhrada Univerzita tretieho veku
Rodiny s deťmi ohrození	Detské jasle Komunitné centrum	Služby pomáhajúce zosúladiť pracovný a rodinný život TSP	Byty nižšieho štandardu	Lesná škôlka
Zdravotne postihnutí	Rehabilitačné stredisko	Prepravná služba Opatrovateľská služba TSP	Bezbariérovosť komunikácií a objektov	Kurzy IKT
Osoby v ťažkých životných situáciách	Komunitné centrum	Zvýšiť rozsah terénnych služieb, sociálneho poradenstva a prevencie Zvýši komunitné aktivity a komunitných pracovníkov Sociálny taxík TSP	Byty nižšieho štandardu	Prevenčné a terapeutické aktivity
Sociálne neprispôsobiví občania a MRK	Komunitné centrum	Zvýšiť rozsah terénnych služieb, sociálneho poradenstva a prevencie TSP	Byty nižšieho štandardu	Zvýši komunitné aktivity a počet komunitných pracovníkov

Tabuľka 12 - Možnosti rozšírenia sociálnych služieb

Vízia, ciele, priority a opatrenia

Víziu v strategickom pláne použijeme na vyjadrenie a priblíženie našich predstáv o možnom zlepšení sociálnych služieb. Stručne vyjadríme a popíšeme želaný stav v danej oblasti v stanovenom časovom horizonte.

Hlavnými víziami pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v meste Krupina sú:

- komplexná sieť sociálnych služieb, ktorá bude dostupná pre všetky cieľové skupiny, založená na skutočnom dopyte a uspokojení potrieb cieľových skupín,
- dlhodobou udržateľná sieť sociálnych služieb,
- zabezpečenie informovanosti o sociálnych službách, prepojenosť a vzájomná spolupráca subjektov poskytujúcich sociálne služby.

Priority v oblasti rozvoja sociálnych služieb v meste Krupina

Priorita 1. Zabezpečiť dostupnosť, kvalitu sociálnych služieb a sociálnych zariadení pre jednotlivé cieľové skupiny
Cieľ 1. Vybudovanie nových sociálnych zariadení
<i>Opatrenie 1.1 Vybudovať novú sieť chýbajúcich sociálnych zariadení, pre jednotlivé cieľové skupiny</i>
Cieľ 2. Rozšíriť fungujúcu sieť sociálnych zariadení
<i>Opatrenie 2.1 Rozšíriť fungujúcu sieť sociálnych zariadení, skvalitniť doterajšiu prácu sociálnych zariadení pre jednotlivé cieľové skupiny</i>
Cieľ 3. Zabezpečiť kvalitu a dostupnosť poskytovaných sociálnych služieb
<i>Opatrenie 3.1 Sprístupniť potrebné sociálne služby pre jednotlivé cieľové skupiny</i>
<i>Opatrenie 3.2 Zvýšiť informovanosť príjemcov sociálnych služieb</i>

Tabuľka 13 - 1. Priorita KP

Priorita 2. Klásť väčší dôraz na komunikáciu v sociálnej oblasti, vzdelávania a voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny
Cieľ 1. Zabezpečiť vzdelávanie pre jednotlivé cieľové skupiny
<i>Opatrenie 1.1 Zriadiť kurzy UTV.</i>
Cieľ 2. Zabezpečiť voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny a skvalitniť komunikáciu v sociálnej oblasti
<i>Opatrenie 2.1 Zriadiť priestory na voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny na uspokojenie a rozvoj ich individuálnych potrieb, záujmov</i>
<i>Opatrenie 2.2 Skvalitniť komunikáciu v sociálnej oblasti</i>

Tabuľka 14 - 2. Priorita KP

Programová časť

Programová časť akčného plánu obsahuje podrobnejšie spracovanie priorít a opatrení na dosiahnutie stanovených cieľov.

Priorita 1. Zabezpečiť dostupnosť a kvalitu sociálnych zariadení pre jednotlivé cieľové skupiny

Cieľ 1. Vybudovanie nových sociálnych zariadení				
Opatrenie	Termín	Zodpovedný/í	Financie	Financie zdroj
Opatrenie 1.1 Vybudovať novú sieť chýbajúcich sociálnych zariadení, pre jednotlivé cieľové skupiny				
1.1.1 Zriadiť rehabilitačné stredisko pre občanov so zdravotným postihnutím	2021	MsÚ	0	vonkajšie zdroje
1.1.2 Prebudovať existujúci priestor majetku mesta na komunitné centrum	2019	MsÚ	0	vonkajšie zdroje
Zabezpečiť sociálne služby pre občanov v hmotnej núdzi a neprispôsobivých občanov: <ul style="list-style-type: none">• byty nižšieho štandardu pre cca 10 rodín	2018	MsÚ	0	vonkajšie zdroje
1.1.4 Zriadiť prepravnú službu (sociálny taxík)	2018	MsÚ	0	vlastné zdroje

Tabuľka 15 - 1. Cieľ KP

Vysvetlivky:

Rehabilitačné stredisko pre občanov so zdravotným postihnutím - rehabilitáciou nazývame metódy, ktorými sa snažíme obnoviť, zregenerovať pôvodný stav pacienta pomocou rôznych metód, techník a zariadení. Princíp rehabilitácie je komplexná rehabilitácia, ktorá je vzájomne prepojená a jej cieľom je čo najviac zminimalizovať priame aj nepriame dôsledky trvalého alebo dlhodobého zdravotného postihnutia pacienta (Michalík, 2011).

Byty nižšieho štandardu - byt nižšieho štandardu je byt, ktorého plošná výmera a vybavenie sú odlišné od bežného štandardu, zodpovedajú technickej norme, spĺňajú podmienky osobitného predpisu a povrchové úpravy sú v konečnej úprave (Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2, ods. 1, písm. f)). Obytná plocha nie je nižšia ako 12 m² na užívateľa a 6 m² na každú ďalšiu osobu, ktorá s užívateľom žije v domácnosti. Pojem domácnosť upravuje Občiansky zákonník v § 116. Pokiaľ ide o úžitkovú plochu bytu nižšieho štandardu, tá je predmetnou vyhláškou limitovaná na 15 m², pričom ide o spodnú hranicu, prekročenie ktorej má za následok, že daná nehnuteľnosť nespĺňa ani len minimálne štandardy na byty nižšieho štandardu a nemôže byť považovaná za trvalo obývatel'nú nehnuteľnosť.

Sociálny taxík - je motorové vozidlo, ktoré má obec príp. organizácia tretieho sektora k dispozícii za účelom plnenia aktivít sociálneho rozmeru. Ich úlohou je pomáhať znevýhodneným skupinám obyvateľov s prepravou (do zdravotníckeho zariadenia, sociálneho zariadenia, na športové, spoločenské a kultúrne akcie) so zámerom rýchleho premiestnenia z bodu A do bodu B, ako i zlepšenie komunitného podnikania s ekonomickým pozitívnym dopadom regiónu. Mal by slúžiť predovšetkým na pomoc seniorom, osobám s ŤZP, rodinám v núdzi, či rodičom s deťmi.

Cieľ 2. 1. Rozšíriť fungujúcu sieť sociálnych zariadení				
Opatrenie	Termín	Zodpovedný/í	Financie	Financie zdroj
Opatrenie 2.1 Rozšíriť fungujúcu sieť sociálnych zariadení o ďalšie druhy sociálnych služieb				
2.1.1 Rozšíriť materskú škôlku o detské jasle	2019	MsÚ	0	vonkajšie zdroje
2.1.2 Zabezpečiť poskytovanie				vonkajšie zdroje a vlastné zdroje
• opatrovateľskej služby	2018	MsÚ	0	
• TSP	2019	MsÚ	0	vonkajšie zdroje

Tabuľka 16 - 2. Cieľ KP

Vysvetlivky:

Detské jasle - zabezpečujú dennú starostlivosť o deti od dvanástich mesiacov do dvoch rokov. Ako primárne zariadenie dennej starostlivosti sú dôležitým článkom v systéme pomoci rodinám s deťmi útleho veku pri zosúladení rodičovských povinností s platenou prácou, pri zabezpečovaní životného štandardu členov rodiny (teda aj detí). Ďalší dôležitý význam jaslí spočíva v rozvoji intelektuálnych a motorických schopností detí a pri ich socializácii.

Opatrovateľská služba - je sociálna služba poskytovaná osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. alebo je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Cieľ 3. Zabezpečiť kvalitu a dostupnosť poskytovaných sociálnych služieb				
Opatrenie	Termín	Zodpovedný/í	Financie	Financie zdroj
Opatrenie 3.1 Sprístupniť potrebné sociálne služby pre jednotlivé cieľové skupiny				
3.1.1 Zabezpečiť bezbariérovosť inštitúcií	2022	MsÚ	0	vonkajšie zdroje a vlastné zdroje
Opatrenie 3.2 Zvýšiť informovanosť príjemateľov sociálnych služieb				
3.2.1 Zabezpečiť zvýšenú prístupnosť k informáciám o poskytovaných sociálnych službách v meste Krupina	2018	MsÚ, poskytovatelia sociálnych služieb	0	vonkajšie zdroje a vnútorné zdroje

Tabuľka 17 - 3. Cieľ KP

Priorita 2. Klásť väčší dôraz na komunikáciu v sociálnej oblasti, vzdelávania a voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny

Cieľ 1. Zabezpečiť vzdelávanie pre jednotlivé cieľové skupiny				
Opatrenie	Termín	Zodpovedný/i	Financie	Financie zdroj
Opatrenie 1.1 Zriaďiť kurzy IKT a UTV.				
1.1.1 Kurzy IKT	2019	MsÚ	0	vonkajšie zdroje a spoluúčasť účastníkov vzdelávania
1.1.2 Univerzita tretieho veku	2019	MsÚ	0	vonkajšie zdroje a spoluúčasť účastníkov vzdelávania

Tabuľka 18 - 4. Cieľ KP

Vysvetlivky:

Univerzita tretieho veku - je špecifická forma vzdelávania seniorov, ktorá ponúka štúdium v najrôznejších odboroch humanitných, spoločenskovedných, technických a prírodovedných vied na slovenských univerzitách.

Cieľ 2. Zabezpečiť voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny a skvalitniť komunikáciu v sociálnej oblasti				
Opatrenie	Termín	Zodpovedný/i	Financie	Financie zdroj
Opatrenie 2.1 Zriaďiť priestory na voľnočasové aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny na uspokojenie a rozvoj ich individuálnych potrieb, záujmov				
2.1.1 Komunitná záhrada	2020	TSP, referent sociálneho zabezpečenia, prednostka MsÚ	0	OZ

2.1.2 Lesná škôlka	2020	TSP, referent sociálneho zabezpečenia, prednostka MsÚ	0	OZ
---------------------------	------	---	---	----

Tabuľka 19 - 5. Cieľ KP

Vysvetlivky:

Komunitná záhrada - je vyčlenená plocha zeme, na ktorej spoločne záhradníci skupina ľudí. Poskytuje čerstvé ovocie a zeleninu ako aj zmysluplné trávenie času, zlepšenie susedských vzťahov, pocit spolupatričnosti a prepojenie s prírodou. Vytvára priestor na kontakt s pôdou a manuálnou prácou v záhrade a na medzigeneračnú výmenu.

7. Vyhodnocovanie komunitného plánu

Plnenie vízií, cieľov, priorít a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mesta Krupina, bude hodnotené na zasadnutí mestského zastupiteľstva jedenkrát ročne, vždy v mesiaci december bežného roku. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

8 ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Krupina je živý dokument, ktorý je možné upravovať a dopĺňať podľa potreby a danej sociálnej situácie.

Komunitné plánovanie je dobrým spôsobom na vytváranie spolupráce a trvalejších partnerstiev medzi účastníkmi systému sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb analyzuje súčasný stav a úroveň súčasných poskytovaných sociálnych služieb, hodnotí potreby obyvateľov odkázaných na sociálne služby a navrhuje priority, na ktoré je potrebné sa zamerať v období 2018-2022.

Významnú úlohu zohrávajú v celom procese komunitného plánovania sociálnych služieb miestni politici. Od nich sa očakáva, že komunitnému plánovaniu vyjadria podporu a budú si uvedomovať dôležitosť rozširovania a skvalitňovania poskytovaných sociálnych služieb a podporných komunitných aktivít.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- BALOGOVIÁ, B. 2008. *Svet seniora – senior vo svete*. Prešov: Acta Facultatis, 2008. 228 s. ISBN 978-80-8068-814-1.
- BRATSKÁ, M. 2001. *Zisky a straty v záťažových situáciách alebo príprava na život*. Bratislava: Trade Leas, spol.s.r.o., 2001. 325 s. ISBN 80-7094-292-4.
- ČORNANIČOVÁ, R. 2007. *Edukácia seniorov*. Bratislava: UK, 2007. 163 s. ISBN 978-80-223-22-874.
- HATÁR, C. 2005. Inštitucionálna edukatívna starostlivosť o seniorov v Slovenskej republike. Nitra PF UKF, 2005, 104 s, ISBN 80-8050-821-6.
- MICHALÍK, J. 2011. *Zdravotní postižení a pomáhající profese, 1. vydanie*. Praha: Portál, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7367-859-3.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina na obdobie 2016-2023.
- SCHAVEL, M. – OLÁH, M. 2010. *Sociálne poradenstvo a komunikácia*. Bratislava : VŠ ZaSP, 2010. 218 s. ISBN 80-8068-487-1.
- SEDLÁKOVÁ D., REPKOVÁ K.: 2012: Zdravotne postihnutí: Bratislava:2012: Kancelária WHO v SR: 74 s. ISBN 978-80-970993-9-8.
- VÁGNEROVÁ, M. 2004. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2004, 870 s. ISBN 80-7178-802-3.
- Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

PRÍLOHY

Príloha č.1

Zloženie pracovnej skupiny k tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Krupina na obdobie 2018-2022

Garant skupiny: Mgr. Alena Dendišová – Odd. sociálneho zabezpečenia MsÚ

Členovia skupiny: Ing. Radoslav Vazan – primátor mesta Krupina
Ing. Eva Lukáčová – Prednostka MsÚ Krupina
Mgr. Denisa Dendišová – TSP MsÚ Krupina
Bc. Miroslava Pálková – TP MsÚ Krupina
Ing. Adriana Žabková – Odd. školstva a org. odd. MsÚ Krupina
Mgr. Mária Šulcová – Spoločná obecná úradovňa MsÚ
Ing. Andrea Risková – Rozpočet MsÚ Krupina
Ing. Dajana Belláková – Projektový manažér MsÚ Krupina
Ing. Martin Križan – Odd. výstavby ŽP MsÚ Krupina
Mgr. Anna Surovcová – Centrum sociálnych služieb Krupina
Mgr. Andrea Ďurajková – Centrum sociálnych služieb Krupina
Dáša Oláhová – Zdravé regióny, p.o.
Anna Križanová – Jednota dôchodcov

Členovia komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej politiky:

Mgr. Anna Borbuliaková
Ing. Stanislava Pavlendová
Mgr. Mariana Baťová
Mgr. Martin Selecký
Ing. Jaroslav Bellák
doc. Ing. Jozef Krilek, PhD.
Oľga Belláková
Jana Hašková

**Príloha č. 2 - Nariadenia vlády Slovenskej republiky, opatrenia a vyhlášky
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR:**

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 324/2009 Z. z., ktorým sa upravujú sumy dávky v hmotnej núdzi a sumy príspevku na bývanie,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 393/2007 Z. z. o zvýšení sumy príspevku na pohreb,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 6/2009 Z. z. zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované sumy z ich ceny,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 7/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 186/2013 Z. z. o úprave súm životného minima,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 236/2013 Z. z. o ustanovení súm príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 451/2013 Z. z. o úprave sumy rodičovského príspevku,
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 450/2013 Z. z. o úprave súm prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa,
- Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 31/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 69 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 44/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 69 ods. 2 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 106/2013 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 3 – Výskumná časť

Výskumná časť

V uvedenej časti je uvedený popis priebehu realizovaného výskumu a znázornené odpovede respondentov s popisom.

Predmet výskumu

Predmetom výskumu bolo zistiť, potreby a požiadavky obyvateľov mesta Krupina v oblasti sociálnych služieb.

Objekt výskumu

Výskum bol realizovaný v dostupných sociálnych zariadeniach v Krupine, keďže nás zaujímal aj názor ľudí, ktorí nevyužívajú sociálne služby boli dotazníky rozdane aj do obydľí občanov a bol taktiež uverejnený v elektronickej podobe na internetovej stránke mesta. Výskumu sa zúčastnilo 200 respondentov, z toho 76 mužov a 124 žien.

Cieľ výskumu

Hlavným cieľom našej výskumnej časti bolo zistenie informácií o požiadavkách a potrebách sociálnych služieb v meste Krupina.

Charakteristika výskumnej vzorky

Dotazník bol určený obyvateľom mesta Krupina. Výber respondentov bol vopred určený. Hlavnými cieľovými skupinami dotazníka boli občania, ktorí využívajú poskytované sociálne služby v meste alebo majú problém dostupnosťou sociálnej služby, ktorú nevyhnutne potrebujú pri riešení svojej krízovej situácie. Dotazník bol taktiež uverejnený v elektronickej podobe na internetovej stránke mesta. Počet respondentov bol 200. Po zbere dotazníkov sme pracovali na ich vyhodnotení. Vyhodnocovali sme ich prostredníctvom programu SPSS. Výskum sme spracovali pomocou kruhových grafov, histogramov a tabuliek.

Časový harmonogram výskumu

V časovom rozpätí od 03.04.2017 do 31.8.2017 bol distribuovaný dotazník Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Krupina. Vyhodnotenie dotazníka

a tvorba komunitného plánu prebehla v mesiaci september – november 2017. V mesiaci november bol komunitný plán prerokovaný v Komisii sociálnej, zdravotnej a bytovej politiky. V Mestskom zastupiteľstve sa návrh komunitného plánu prerokoval

Pred rokovaním v MsZ bol tento dokument zverejnený na úradnej tabuli mesta Krupina aj na internetovej stránke mesta na pripomienkovanie občanom.

Aktivity	Časové obdobie
Príprava dotazníka	Marec 2017
Distribúcia dotazníkov	3.4.2017 – 31.8.2017
Vyhodnotenie dotazníkov	September 2017
Dopracovanie výskumu	4.9.2017 – 30.11.2017

Tabuľka 20 - Časový harmonogram zostavovania KP

Príloha č. 4 - Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Krupina

Vážení občania,

Mesto Krupina chce tvoriť sociálnu politiku, ktorá bude vychádzať predovšetkým z rešpektovania potrieb a požiadaviek obyvateľov. Dovoľujeme si Vás preto osloviť so žiadosťou o vyplnenie dotazníka, ktorého cieľom je získať informácie o Vašich požiadavkách ako občanov mesta Krupina v oblasti sociálnych služieb. Výsledky zistení budú podkladom pre vypracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Krupina.

Tento dotazník je anonymný.

1. Pohlavie (vyberte jednu z možností)

- Muž
- Žena

2. Vek (vyberte jednu z možností)

- 15 – 18 rokov
- 18 – 35 rokov
- 35 – 62 rokov
- viac ako 62 rokov

3. Aký je Váš status zamestnania?

- Zamestnaný/á
- Občan s ŤZP
- Študent/ka
- Dôchodca/dôchodkyňa
- Nezamestnaný/á
- VPP
- Rodič na materskej dovolenke

4. Aký je Váš sociálny status?

- Slobodný/á
- Ženatý/vydatá
- Vdovec/vdova
- Druh/družka

5. Do akej sociálnej kategórie sa zarad'ujete?

- Občan so zdravotným postihnutím
- Osamelý rodič
- Občan v hmotnej núdzi
- Občan bez prístrešia
- Starám sa o občana s ŤZP
- Nezarad'ujem sa do žiadnej z uvedených sociálnych kategórii

6. Riešite v súčasnosti nejaký sociálny problém, krízovú situáciu alebo sociálny problém vo vašom okolí? (môžete označiť viac možností)

- Nemám sociálny problém, resp. krízovú situáciu
- Strata partnera
- Strata bývania
- Problémy spolunažívania
- Problém so závislosťou (drogy, alkohol, gamblerstvo, iné...)
- Problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (vybavovanie úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní...)
- Problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti
- Problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o člena domácnosti odkázaného na pomoc inej osoby

7. Označte sociálne služby, ktoré v súčasnej dobe využívate vy alebo člen Vašej rodiny. (môžete označiť viac možností)

- Opatrovateľská služba v domácnosti
- Terénna sociálna práca
- Sociálne bývanie (sociálna ubytovňa)
- Požičiavanie zdravotníckych pomôcok
- Krízové centrum pre matky s deťmi

- Denný stacionár
- Denné centrum (klub dôchodcov)
- Zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov)
- Nevyužívam žiadnu sociálnu službu

8. Vyznačte skupinu obyvateľov Krupiny, ktorým by mala byť venovaná vyššia resp. zvýšená pozornosť. (môžete označiť viac možností)

- Rodiny s deťmi
- Nezamestnaní
- Sociálne neprispôsobiví občania
- Osoby so zdravotným postihnutím
- Seniori
- Osoby ohrozené závislosťou
- Osoby ohrozené domácim násilím a šikanovaním
- Osoby bez domova

9. Vyznačte, ktoré sociálne služby by podľa Vás bolo potrebné zriadiť v našom meste. (môžete označiť viac možností)

- Nepretržitá /non-stop/ opatrovateľská služba
- Stredisko osobnej hygieny a práčovne
- Prepravná služba (sociálny taxík)
- Hospic
- Komunitné centrum pre občanov mesta
- Poradenské centrum (sociálne a právne poradenstvo)
- Bývanie nízkeho štandardu
- Nízkoprahové zariadenie (poradenstvo, denné aktivity..)
- Domov na polceste (po ukončení pobytu v detskom domove)
- Sociálny obchod
- Útulok (dočasné bývanie pre ľudí bez domova)
- Nocľaháreň (nocľah pre ľudí bez domova)
- Tlmočnícka služba pre nepočujúcich
- Sprievodcovská služba pre nevidiacich

10. Vyjadrite spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou poskytovania sociálnych služieb v meste Krupina.

1 – veľmi nespokojný/á

2 – nespokojný/á

3 – ani spokojný/á ani nespokojný/á

4 – spokojný

5. – veľmi spokojný

Zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov)	☐	☐	☐	☐	☐
Krízové centrum pre matky s deťmi	☐	☐	☐	☐	☐
Sociálne bývanie (sociálna ubytovňa)	☐	☐	☐	☐	☐
Terénna sociálna práca	☐	☐	☐	☐	☐
Opatrovateľská služba v domácnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Denný stacionár	☐	☐	☐	☐	☐
Denné centrum (klub dôchodcov)	☐	☐	☐	☐	☐

11. Zhodnot'te celkovú dostupnosť sociálnych služieb v Krupine. (1* - najhoršia, 5* - najlepšia)

☆☆☆☆☆

12. Zhodnot'te prosím aká je podľa Vás celková úroveň poskytovania a riešenia sociálnych služieb v Krupine. (1* - najhoršia, 5* - najlepšia)

☆☆☆☆☆

ĎAKUJEME

za pomoc a za vaše názory.

Dotazník môžete odovzdať na Mestskom úrade v Krupine, v kancelárii č. 10 u Terénnych sociálnych pracovníčok, prípadne zaslať emailom na uvedené emailové adresy:

Terénny sociálny pracovník Mgr. Denisa Dendišová – 0902 643 707

tsp@krupina.sk

Terénny pracovník Bc. Miroslava Pálková – 0948 722 708

miroslava.palkova@krupina.sk

VYSVETLENIE (ZÁKLADNÝCH) POJMOV

Komunitný plán - strategický dokument, ktorý analyzuje stav sociálnych služieb v našom meste, hodnotí potreby občanov v sociálnej oblasti a navrhuje priority pre rozvoj v tejto sfére na nasledujúcich päť rokov. Výraz komunitný plán vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nie len k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú. Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch pre ich naplnenie a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrou. Slovo "plánovanie" označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala občanom komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývané "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť".

Opatrovateľská služba – vykonáva ju profesionálna opatrovateľka, poskytuje sa osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, udržiavania domácnosti a sociálnych aktivitách.

Stredisko osobnej hygieny – zariadenie pre zabezpečenie osobnej hygieny pre občana, ktorý nemá k dispozícii sociálne zariadenie (WC, sprcha) alebo je z dôvodu sociálneho vylúčenia bez prístrešia.

Prepravná služba – poskytuje sa osobe s obmedzenou pohyblivosťou (s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom) odkázanej na individuálnu prepravu.

Odľahčovacia služba – poskytuje sa (neprofesionálnemu) opatrovateľovi, ktorý má nárok na 30 dní „dovolenky“. Vtedy treba opatrovanému zabezpečiť primeranú starostlivosť.

Sociálne poradenstvo – je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Poskytuje základný balík informácií o možnostiach riešenia problému podľa potreby klienta.

Práčovňa – v práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

Domov sociálnych služieb – je sociálna služba poskytovaná osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, podľa stupňa odkázanosti. Poskytované služby: ubytovanie, stravovanie, upratovanie, sociálne poradenstvo, ošetrovateľská starostlivosť a i.

Hospic – poskytuje starostlivosť ťažko chorým ľuďom v posledných štádiách ich ochorenia, ktorých už nie je možné zachrániť pomocou dostupných lekárskeho postupov. Dôraz sa kladie na kvalitu života pacienta. Hospicová starostlivosť sa zameriava aj na pomoc a podporu rodiny choreho. Hospic poskytuje služby v zariadení.

Komunitné centrum – je miestom stretávania komunity, ľudí, kde prebieha vzdelávanie, spoločenské aktivity, workshopy, premietanie filmov, riešia sa spoločné problémy a plánujú nové aktivity a i.

Komunitné centrum je miesto mobilizácie občanov pomocou, ktorých sa uskutočňujú zmeny v komunite.

Domov na pol ceste – poskytuje sociálne služby na určitý čas osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb po skončení poskytovania sociálnej služby v zariadení, alebo po skončení starostlivosti v zariadení sociálnoprávnej ochrany a kurately, alebo po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby.

Nízkoprahové denné centrum – poskytuje sociálne služby počas dňa osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky základných životných potrieb a nemá zabezpečené ubytovanie. Využíva sa princíp „nízkoprahovosti“ ako napr. voľný vstup a pobyt v zariadení, prípustná pasivita klienta, pravidelná dochádzka nie je podmienkou, zaručená anonymita a i.

Útulok – je určený pre osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu užívať doterajšie bývanie. Poskytuje sa ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo a nevyhnutné ošatenie a obuv.

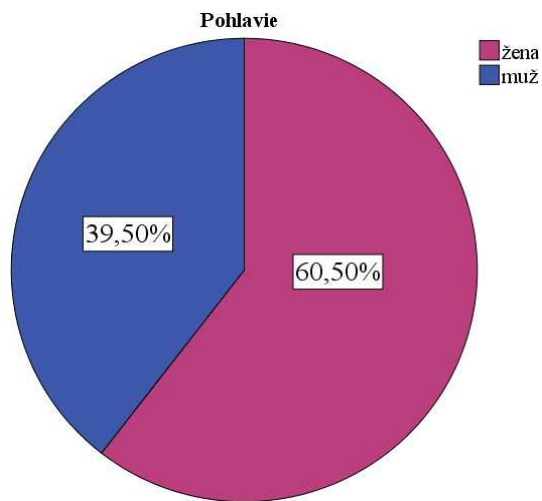
Nočľaháreň – je určená pre osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu užívať doterajšie bývanie. Poskytuje sa ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania a sociálne poradenstvo.

Denné centrum – slúži na udržiavanie spoločenských kontaktov a záujmové činnosti rôznych skupín obyvateľov.

Jedáleň - poskytuje stravovanie osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb alebo dovŕši dôchodkový vek.

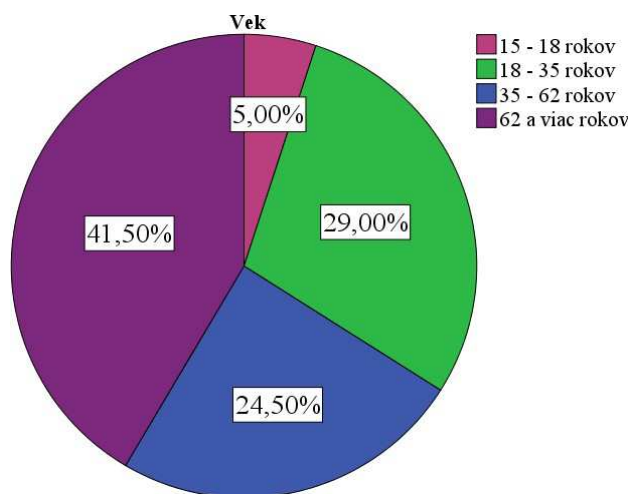
Zariadenie pre seniorov (bývalé Domovy dôchodcov) – v zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa príslušného stupňa odkázanosti alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Príloha č. 5 – Vyhodnotenie dotazníkového výskumu

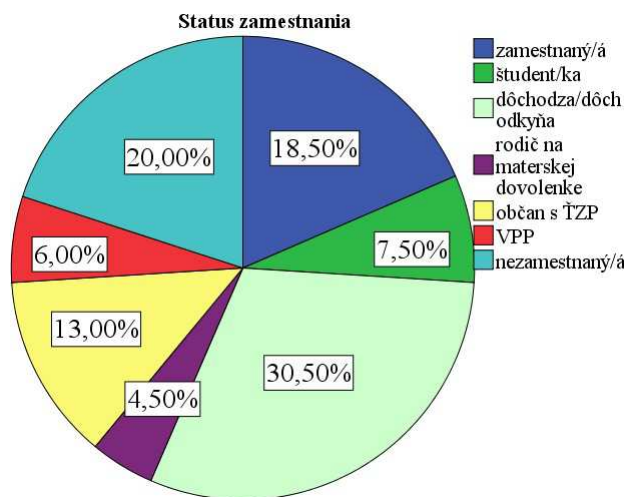
Graf 1 – Pohlavie respondentov

V grafe č.1 je znázornené rozdelenie oslovených respondentov podľa pohlavia. Dotazníkového výskumu sa zúčastnilo 200 respondentov.

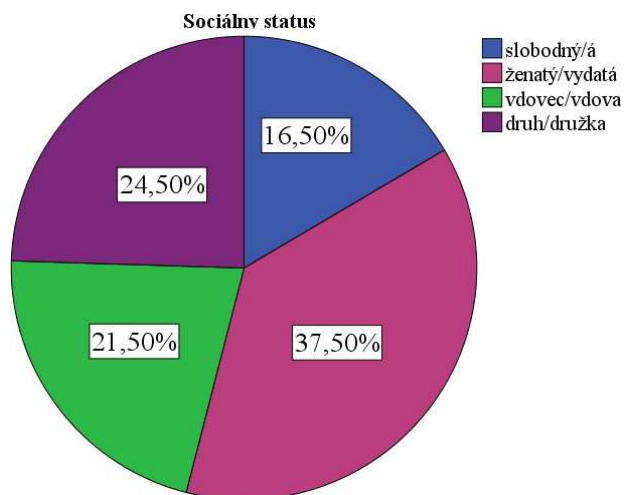
Graf 2 - Vek respondentov

Z grafu č.2 vidíme vekovú štruktúru respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu. Z celkového počtu oslovených respondentov bolo 5% respondentov vo veku od 15 do 18 rokov, 29% respondentov vo veku od 18 do 35 rokov, 24,5% respondentov vo veku od 35 do 62 rokov a 41,5% respondentov vo veku od 62 a viac rokov.

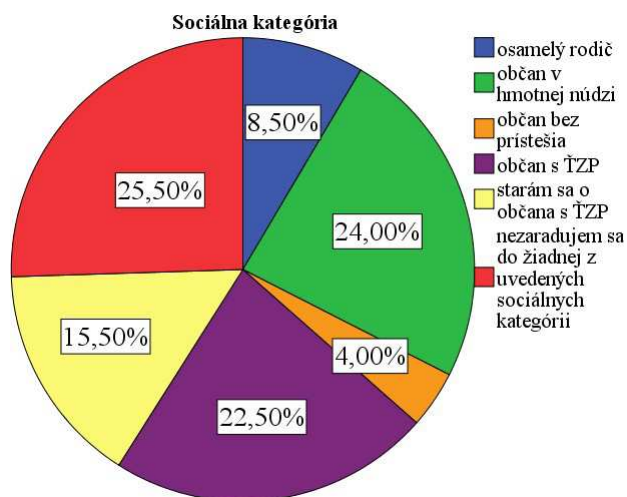
Graf 3 - Status zamestnania

Čo sa týka pracovného zaradenia respondentov, najpočetnejšie skupiny tvorili zamestnaní (18,50%), nezamestnaní (20%) a dôchodcovia (30,5%). V menšej miere boli zastúpené osoby s ŤZP (13%), študenti (7,50%), VPP (6%) a osoby na materskej dovolenke (4,5%).

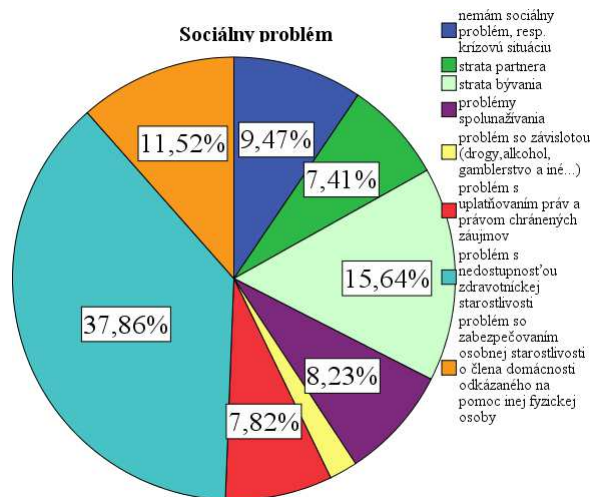
Graf 4 - Sociálny status

Do dotazníkového prieskumu sa zapojili predovšetkým respondenti, ktorí sú v manželskom zväzku (37,5%), druhú početnú skupinu tvorili vdovec/vdova (21,5%). Ďalšiu skupinu tvorili druh/družka (24,5%) a slobodní respondenti (16,5%).

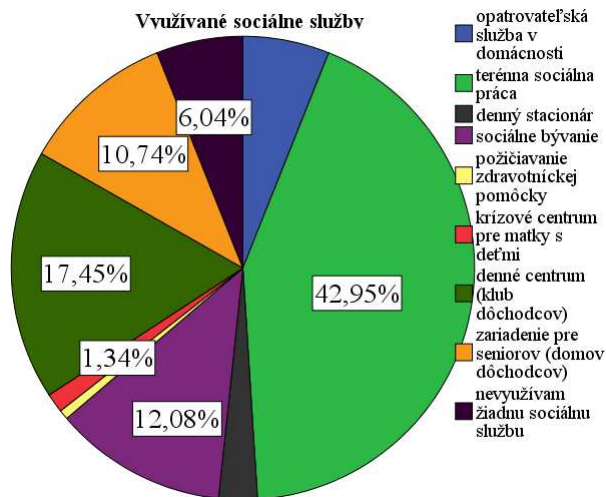
Graf 5 - Sociálna kategória

Súčasťou dotazníka bolo taktiež zisťovanie do akej sociálnej kategórie sa respondenti zaraďujú. Najpočetnejšiu skupinu tvorili respondenti, ktorí sa nezaraďujú do žiadnej z uvedených sociálnych kategórií (25,5%). Z celkového počtu respondentov sa 24% zaraďilo do skupiny občanov v hmotnej núdzi a 22,5% medzi občanov ŤZP. Ďalšou skupinou priamo nadväzujúcou na predchádzajúcu uvedenú sú občania, ktorí sa starajú o občana s ŤZP (15,5%). 8,5% tvorili osamelí rodičia. Najmenej respondentov bolo z kategórie občan bez prístrešia (4%).

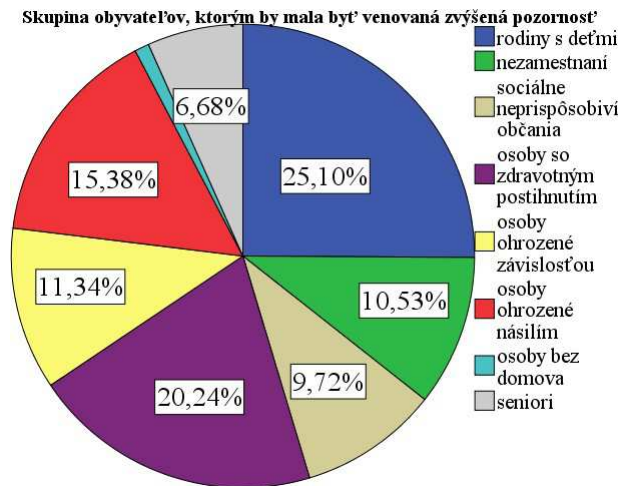
Graf 6 - Sociálny problém respektíve krízová situácia respondentov

Až 37,86% opýtaných považuje za jeden z najväčších problémov mesta Krupina problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti. Druhým najčastejšie označovaným problémom je strata bývania (15,64%) a problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o člena domácnosti odkázaného na pomoc inej osoby (11,52). Ďalšími skupinami boli respondenti, ktorí majú problém so spolunažívaním (8,23%), s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (7,82%), problém spojený so stratou partnera (7,41%). Najnižší percentuálny podiel bol v skupine respondentov, ktorí majú problém so závislosťou (2,06). 9,47% respondentov nemá sociálny problém, resp. krízovú situáciu.

Graf 7 - Sociálne služby, ktoré v súčasnej dobe využívajú respondenti

Najčastejšie využívanými službami medzi respondentmi zapojenými do dotazníkového prieskumu sú terénna sociálna práca (42,95%), denné centrum (17,45%), sociálne bývanie (12,08%) a zariadenie pre seniorov (10,74%). 6,04% opýtaných respondentov využíva opatrovateľskú službu, 2,68% denný stacionár a najnižší percentuálny priemer získalo krízové centrum pre matky s deťmi a požičiavanie zdravotníckych pomôcok. 6,04% respondentov odpovedalo, že žiadne služby nevyužívajú.

Graf 8 - Skupina obyvateľov Krupiny, ktorým by mala byť venovaná vyššia respektíve zvýšená pozornosť

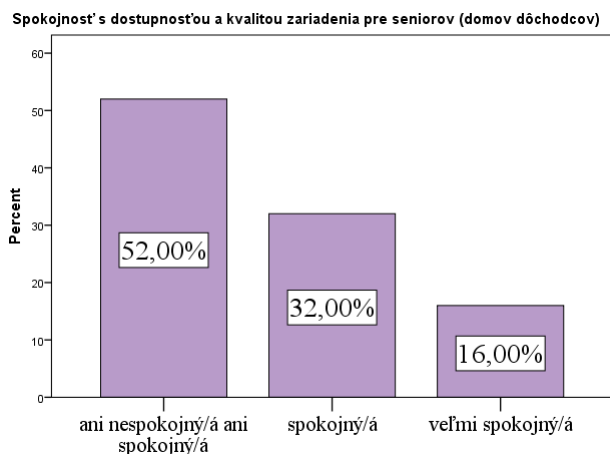
Čo sa týka pozornosti mesta k cieľovej skupine obyvateľov respondenti vo vyššej percentuálnej miere vybrali cieľové skupiny rodiny s deťmi (25,1%), osoby so zdravotným postihnutím (20,24%) a osoby ohrozené násilím (15,38%). Menej početné skupiny tvorili osoby ohrozené závislosťou (11,34%), nezamestnaní (10,53%) a sociálne neprispôsobiví občania (9,72%). 6,68% respondentov považuje za potrebné zvýšiť pozornosť týkajúcu sa seniorov. Najnižší počet respondentov označil skupinu osôb bez domova (1,01%).

Tabuľka č. 9 Sociálne služby, ktoré by bolo podľa respondentov potrebné zriadiť v meste Krupina

Na otázku, ktoré sociálne služby by respondenti potrebovali, ale sú v meste Krupina nedostupné, boli odpovede nasledujúce:

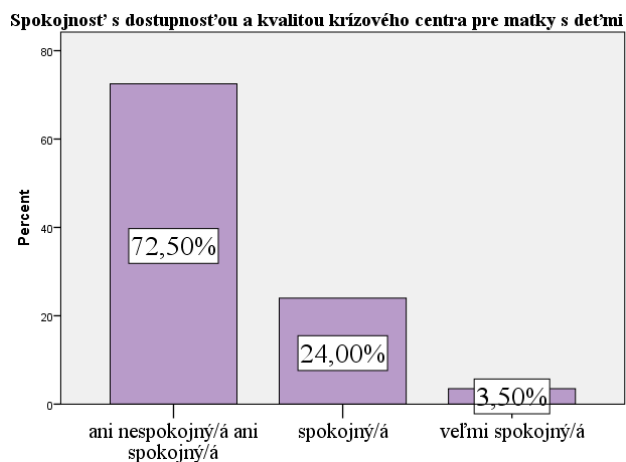
Druh sociálnej služby/zariadenie sociálnych služieb	Počet odpovedí	%
Non stop opaterovateľská služba	126	20,69
Stredisko osobnej hygieny a pracovňa	29	4,76
Prepravná služba	181	29,72
Poradenské centrum	46	7,55
Bývanie nízkeho štandardu	61	10,02
Domov na polceste	12	1,97
Hospic	36	5,91
Sociálny obchod	77	12,64
Útulok	15	2,46
Nocľaháreň	10	1,64
Tlmočnícka služba	8	1,31
Sprievodcovská služba pre nevidiacich	8	1,31

Tabuľka 21 - Druhy sociálnych služieb, ktoré respondenti označili ako potrebné

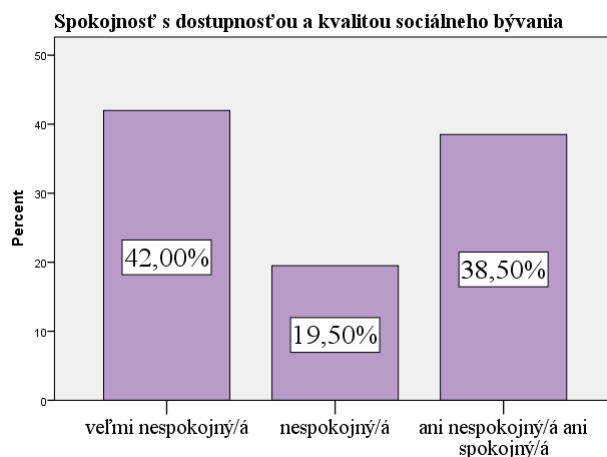
Graf 9 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou zariadenia pre seniorov

Respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu prejavili spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou zariadenia pre seniorov (domov dôchodcov). 16% respondentov bolo veľmi spokojných. 32% spokojných a 52% neprejavilo spokojnosť alebo nespokojnosť s dostupnosťou a kvalitou zariadenia pre seniorov.

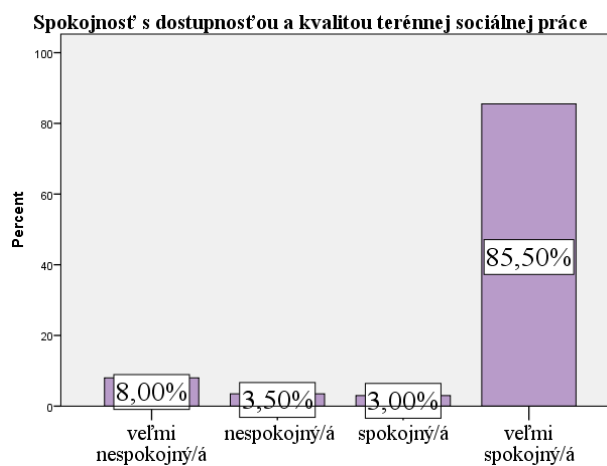
Graf 10 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou krízového centra pre matky s deťmi

Najvyšší percentuálny podiel v otázke spokojnosti s dostupnosťou a kvalitou krízového centra pre matky s deťmi sme zaznamenali v možnosti ani spokojný, ani nespokojný – 72,5%. 24% respondentov bolo spokojných a 3,5% veľmi spokojných.

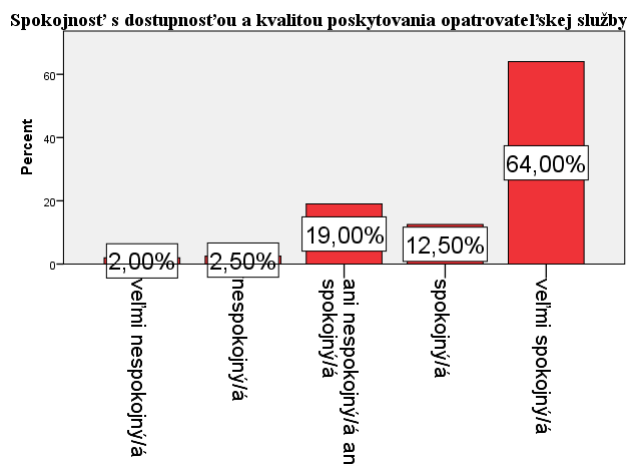
Graf 11 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou sociálneho bývania

Respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu prejavili nespokojnosť s dostupnosťou a kvalitou sociálneho bývania. 42% respondentov bolo veľmi nespokojných. 19,50% nespokojných a 38,5% sa nevedelo k otázke vyjadriť.

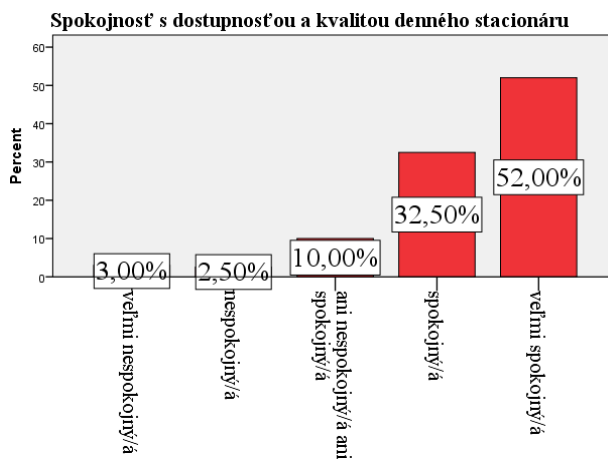
Graf 12 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou terénnej sociálnej práce

V otázke dostupnosti a kvality terénnej sociálnej práce sa respondenti vyjadrili 85,5% ako veľmi spokojní. Podobný percentuálny podiel zaznamenali možnosti spokojný (3%) a veľmi nespokojný (3,5%). Veľmi nespokojných bolo 8% respondentov.

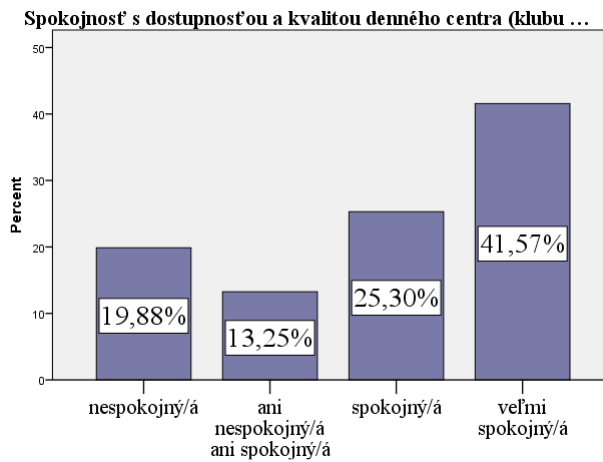
Graf 13 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou poskytovania opatrovateľskej služby

Respondenti v otázke spokojnosti s dostupnosťou a kvalitou poskytovania opatrovateľskej služby boli prevažne veľmi spokojní (54%) a spokojní (12,5%). Priemernú spokojnosť a nespokojnosť prejavilo 19% opýtaných. Nespokojných s dostupnosťou a kvalitou bolo 2,5% a veľmi nespokojných 2%.

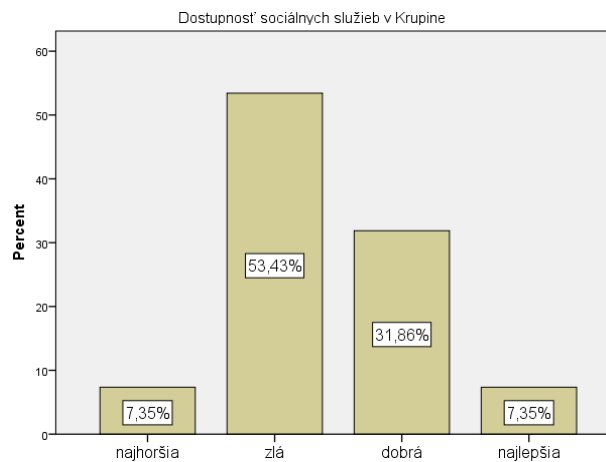
Graf 14 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou denného stacionáru

V uvedenej otázke bola nadpriemerná väčšina respondentov veľmi spokojných (52%) s dostupnosťou a kvalitou denného stacionára a 32,5% bolo spokojných. Mieru spokojnosti nevedelo vyjadriť 10%. Nespokojných respondentov tvoril najnižší percentuálny podiel 2,5 %.

Graf 15 - Spokojnosť s dostupnosťou a kvalitou denného centra/klubu dôchodcov

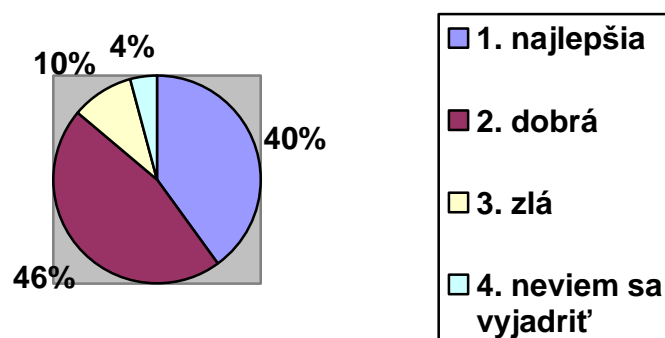
Respondenti v otázke spokojnosti s dostupnosťou a kvalitou denného centra/klubu dôchodcov boli prevažne veľmi spokojní (41,57%) a spokojní (25,3%). Priemernú spokojnosť a nespokojnosť prejavilo 13,25% opýtaných. Nespokojných s dostupnosťou a kvalitou bolo 19,88%.

Graf 16 - Dostupnosť sociálnych služieb v Krupine

Na základe názorov respondentov, ktorí sa k danej otázke vyjadrili sme zistili ich mienku na poskytované sociálne služby, s ktorými sa mali možnosť stretnúť. Na grafe vidíme, že viac ako polovica respondentov (53,43%) vyjadrila vo svojej odpovedi nespokojnosť a označili možnosť zlej dostupnosti sociálnych služieb v meste a 7,35% označilo dostupnosť ako nepostačujúcu, teda najhoršiu. Dobrú dostupnosť označilo 31,86% respondentov a spokojnosť vyjadrilo 7,35%.

Úroveň poskytovania sociálnych služieb v Krupine

Graf 17 - Úroveň poskytovania sociálnych služieb v Krupine

V grafe zameranom na úroveň poskytovania sociálnych služieb môžeme vidieť, že nadpriemerná väčšina respondentov odpovedajúcich na danú otázku je spokojná s úrovňou poskytovaných sociálnych služieb v meste. 40% respondentov označilo úroveň poskytovania sociálnych služieb ako najlepšiu a 46% ako dobrú. Naopak 10% respondentov označilo v danej otázke úroveň poskytovaných služieb ako zlú a najnižší percentuálny podiel respondentov sa na danú otázku nevedelo vyjadriť (4%)